

scan

1/2024
XXXIV

ČASOPIS FAKULTNÍ NEMOCNICE HRADEC KRÁLOVÉ
A UNIVERZITY KARLOVY, LÉKAŘSKÉ FAKULTY V HRADCI KRÁLOVÉ

OBSAH ČÍSLA

- 3** EDITORIAL
4 SLOVO ŘEDITELE
4 BISKUP JAN VOKÁL VE FN HK
5 SLOVO DĚKANA
6 ZÁKLADNÍ KÁMEN KAMPUSU UK V HK
- AKTUALITY**
7 ODDĚLENÍ PALIATIVNÍ A PODPŮRNÉ PÉČE FN HK
8 NOVÍ VEDOUCÍ PRACOVNÍCI
10 STATISTIKA PORODŮ VE FN HK
11 NOVÁ UČEBNA PRO PORODNÍ ASISTENTKY
- VĚDA A VÝZKUM**
12 INOVACE A VÝZKUMNÁ ČINNOST KLINIKY ORL FN HK
15 VÝVOJ DEZINFEKČNÍCH LÁTEK V RÁMCI FN HK
16 JUBILEJNÍ ROČNÍK MEZINÁRODNÍ KONFERENCE DOKTORANDŮ
17 36. ČESKÝ A SLOVENSKÝ NEUROLOGICKÝ SJEZD
18 HRADECKÝ KARDIOCHIRURGICKÝ DEN
19 XXIII. HRADECKÉ PEDIATRICKÉ DNY
- INFORMACE, ZAJÍMAVOSTI**
20 PÉČE O ZAMĚŠTNANCE FN HK
20 PSYCHOSOCIÁLNÍ POMOC VE FN HK
21 MAYO CLINIC 2023
23 LÁZNĚ PŘED STO LETY
26 SMYSL PRO TUMOR
27 HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH
30 CENTRUM PROVÁZENÍ FN HK
30 TADY HAVEL, SLYŠÍTE MĚ?
34 CANISTERAPIE VE FN HK
32 FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
34 DOC. MUDr. KAREL BARTÁK, CSc.
35 ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA FN HK

Vážení čtenáři Scanu,

rok s rokem se opět sešel a Vy máte před sebou první číslo již 33. ročníku Scanu. Nevím, jaký je Váš názor na rok 2023, z mého pohledu to byl rok, který nám nic moc dobrého nepřinesl. Snad již ten letošní rok bude lepší, i když pokračující válečné konflikty zatím mnoho nadějí na lepší zítřky nedávají. Proto se budu v rámci prognózy, kterou by se slušelo v prvním čísle roku začít, držet raději jen domácí scény. Zde snad alespoň nějakou naději na zlepšení představuje klesající inflace a s tím spojená výše hypotečních úvěrů, které by měly společně přinést dlouho očekávané oživení ekonomiky. Co to bude znamenat pro zdravotnictví lze ale jen těžko odhadnout. Protestní akce zdravotníků, ke kterým došlo v minulém roce, z mého pohledu bohužel velké zlepšení nepřinesly a nelze tak vyloučit jejich možné pokračování v tomto roce. Stran epidemické situace jsme se společně těšili na okamžik, kdy konečně odejde Covid. Nyní jsme již ale zjistili, že nikam neodejde a zůstane tady s námi spolu s chřipkou a dalšími respiračními viry. A nejen to, v poslední době se v České republice poměrně rychlým tempem šíří téměř zapomenutý černý kašel a s migrací zřejmě souvisí i další nárůst tuberkulózy. Jako pozitivní skutečnost lze vnímat alespoň fakt, že jsou dostupné jak nové léky, tak očkování, a že nás tato onemocnění již neohrožují tak vysokou morbiditou a mortalitou, jako tomu bylo u pandemie Covidu-19 v minulých letech. Co se týče naší Fakultní nemocnice, tak i Lékařské fakulty, lze rok 2024 a řadu let následujících směle označit jako roky stavební. Každý z nás vidí rozvoj investičních aktivit ve svém okolí a to ještě nejsou zdaleka všechny. Kromě již probíhající rekonstrukce laboratorních oborů a výstavby nového kampusu se dále chystá realizace Projektu modernizace chirurgických oborů a výstavba nové budovy Kliniky infekčních nemocí. K tomu pravděpodobně fungování nemocnice zasáhne i dlouho připravovaná realizace křižovatky „Mileta“. Jen těžko lze v tuto chvíli odhadnout, jaký vliv budou mít plánované akce na parkování v areálu FN HK, které je již v současné době jak pro zaměstnance, tak pro nemocné a návštěvníky nemocnice velmi obtížné a neodpovídající potřebám.

Nyní tedy k vlastnímu obsahu časopisu. V rámci tradičního představování pracovišť najdete v tomto čísle článek o jenom z nejmladších oddělení FN HK, kterým je Oddělení paliativní a podpůrné péče. Seznámíte se s celou řadou nových vedoucích pracovníků v různých oborech. Řadu zajímavých sdělení přinášíme i tentokrát z oblasti vědy a výzkumu. V rámci odborných akcí najdete články o průběhu již 20. ročníku Mezinárodní lékařské postgraduální konference, 36. Českém a slovenském neurologickém sjezdu nebo Hradeckého kardiologického dne a 23. Hradeckých pediatrických dnů. Pokračujeme samozřejmě i v našich seriálech připravených ve spolupráci s Muzeem východních Čech věnovaných lázeňské péči a historickému ohlednutí tentokrát za hradeckými kavárnami. Věřím, že každý z čtenářů si pro sebe zajímavý článek v rámci tohoto rozsahově bohatého prvního letošního čísla najde.

Pro tento rok neplánujeme žádné zásadní úpravy vzhledu časopisu. Myslím, že jsme za předchozích již 10 společných let spolu s paní Mgr. Juranovou a grafikem panem Všečetkou dosáhli kvality, kterou snad všichni pravidelní čtenáři časopisu zaznamenali a ocenili. Za redakci doufám, že Vás tedy obsah časopisu zaujme a že nám do budoucna zachováte přízeň, my se určitě budeme nadále snažit udržet zajímavost obsahu na co nejvyšší úrovni pro Vás čtenáře.

S přáním úspěšného roku 2024 pro nás všechny

prof. Vladimír Maisnar

Titulní strana: Foto ze seriálu České televize *Smysl pro tumor, který se natáčel mj. i ve FN HK* (viz článek str. 26).

Zadní strana: Fotografie z *Reprezentačního plesu Lékařské fakulty v Hradci Králové, který se konal 7. března 2024 v kongresovém centru Aldis.*

scan

Časopis Fakultní nemocnice Hradec Králové
a Univerzity Karlovy, Lékařské fakulty
v Hradci Králové

Ročník XXXIV (2024), č. 1
MK ČR E 11425 • ISSN 1211-295X

Časopis SCAN založil a v letech 1991–2005 byl jeho
vedoucím redaktorem PhDr. Vladimír Panoušek.
Šéfredaktor: prof. MUDr. Vladimír Maisnar, Ph.D.,
MBA, editorka: Mgr. Iveta Juranová.

Adresa redakce:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz.

Redakční rada: PhDr. J. Bavor, prof. MUDr. RNDr.
M. Červinka, CSc., MUDr. Aleš Herman, Ph.D.,
prof. MUDr. J. Mandáček, Ph.D., prof. MUDr. V. Maisnar,
Ph.D., MBA, prof. MUDr. V. Palička, CSc., dr.h.c.,
Ing. J. Špelda, prof. MUDr. P. Žáček, Ph.D.

Vydává FN HK a LF HK jako čtvrtletník v Nakla-
datelství ATD Miroslav Všečetka, Dvůr Králové
nad Labem (atd.hk@seznam.cz, tel. 774 167 245)

Vyrobila tiskárna V&H Print Hlávko s. r. o.

(Elektronickou verzi časopisu - eScan - naleznete
na webových stránkách Lékařské fakulty v Hradci

Králové na adrese <https://www.fnhk.cuni.cz/e-SCAN/>;
archiv časopisu je zveřejněn na webových strán-
kách Fakultní nemocnice na adrese <http://fnhk.cz>
v kapitole O fakultní nemocnici a <http://fnhk.cuni.cz>
v kapitole Informační služby – Časopisy a www.facebook.com/Scan.casopis.FNFK.LFK

Pokyny pro autory: Text příspěvku odevzdávejte elek-
tronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word.
Doprovodný obrazový materiál nevkládějte do tex-
tu, ale pošlete samostatně.

Kontaktní adresy:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové, úvodník prvního letošního čísla časopisu SCAN bych rád věnoval významným investičním akcím, které budou zcela zásadní pro další rozvoj Fakultní nemocnice Hradec Králové. V areálu nemocnice od loňského podzimu stavbaři pracují na projektu

Rekonstrukce laboratorních oborů FN HK za zhruba 230 milionů korun, je plánována do jara 2025. Tato rekonstrukce je pouhou předzvěstí mohutného stavebního ruchu, který v areálu nemocnice vypukne realizací projektu Modernizace chirurgických oborů a výstavbou nové budovy Kliniky infekčních nemocí FN HK.

Projekt Modernizace chirurgických oborů za 4,3 miliardy korun je již připraven, nyní finišuje příprava vypsání výběrového řízení na stavební firmu, která zajistí výstavbu nového objektu a také rekonstrukci stávajícího Pavilonu akademika Bedrny. Zahájení stavebních prací bude závislé na výsledcích tendru na zhotovitele, lze předpokládat na konci roku 2024 nebo na začátku roku 2025. S dokončením stavebních prací se počítá během roku 2028, nový chirurgický pavilon s 22 moderními operačními sály bude jedním z největších operačních traktů v celé ČR, počítá se s dalším rozvojem některých oborů, například robotem asistovaných operací.

Nejpozději na jaře 2025 by se měla naplno rozeběhnout stavba nové budovy Kliniky infekčních nemocí FN HK, která by měla vyrůst na kraji areálu nemocnice mezi neurochirurgickou klinikou a budovami laboratorních provozů. Náklady na sedmipodlažní budovu s vnitřním atriem by měly dosáhnout zhruba 900 milionů korun, již byla vypsána výzva, ze které bude možné na stavbu čerpat evropské dotace. V objektu by měla po dokončení sídlit infekční klinika, klinika nemocí – kožních a pohlavních a také klinika pracovního lékařství.

FN HK také připravuje vypsání studie na projekt parkovacího domu, který by měl vzniknout na místě současného provizorního parkoviště před vjezdem do nemocnice. Projekt má pomoci vyřešit dlouholetý deficit parkovacích míst v areálu nemocnice i v jeho bezprostředním okolí.

Tyto investiční akce přinesou pacientům i personálu nemocnice lepší zázemí a umožní další rozvoj moderní medicíny v areálu FN HK. Současně s tím vedení nemocnice deklarovalo záměr během příštích tří let přijmout navíc nad rámec běžné generační obměny nejméně 90 nových lékařů, kteří by pomohli stávajícímu personálu zajišťovat péči o pacienty. Věříme, že tento krok pomůže stabilizovat situaci s přesčasy, proti kterým někteří lékaři v minulém roce protestovali a bylo nutné převést provoz nemocnice do směnného provozu a částečně omezit péči o pacienty, což má samozřejmě dopad do provozu nemocnice.

Je jasné, že rok 2024 bude opět náročný, stojí před námi celá řada úkolů, ale věřím, že společně uděláme maximum pro to, abychom je zvládli.

MUDr. Aleš Herman, Ph.D.
ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové

Královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál na návštěvě ve FN HK

U příležitosti Dne nemocných navštívil 13. února 2024 biskup Královéhradecké diecéze Mons. Jan Vokál Fakultní nemocnici Hradec Králové. Po návštěvě prostor a setkání se zástupci Stomatologické kliniky FN HK, následovala mše svatá a také setkání se zaměstnanci Fakultní nemocnice Hradec Králové.

Na Stomatologické klinice FN HK si Mons. Vokál prohlédl v doprovodu vedení nemocnice a kliniky například prostory pro výuku studentů, včetně fantomové laboratoře, nahlédl také do prostor zubní laboratoře či na pracoviště CBCT.

Zástupci Královéhradecké diecéze míří do FN HK v první polovině února již tradičně, například v minulém roce si biskup Vokál prohlédl prostory Transfuzního oddělení FN HK. Světový den nemocných se připomíná každoročně 11. února, což je současně svátek Panny Marie Lurdské. Tento den tak připomíná zjevení Panny Marie v Lurdech a také skutečnost, že mnozí lidé bojují s nemocí.

Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, dovoluji, abych se krátce ohlédl za minulým rokem a ve stručnosti zrekapituloval důležité akce a významné události, ke kterým na naší fakultě došlo.

Již pátým rokem úspěšně naplňujeme zadání vládního programu k navýšení počtu studentů všeobecného lékařství – Dlouhodobé finanční opatření k navýšení kapacit lékařských fakult a reagujeme tak na nedostatečný počet lékařů u nás. V novém akademickém roce nastoupilo do prvního ročníku českého programu celkem 233 studentů, a tím byl předepsaný počet dokonce překročen. Víme však ze zkušenosti, že už v průběhu prvního roku vždy několik studentů své studium bohužel ukončí.

Současně jsme ke studiu na naší fakultě přijali 35 studentů do programu Zubní lékařství a 36 do studijního programu Ošetrovatelství, Všeobecná sestra. Do studia General Medicine, všeobecného lékařství v anglickém jazyce, jsme přijali 120 studentů.

Abychom ke studiu získali ty nejlepší studenty, pořádá naše fakulta řadu akcí, při kterých se mohou studenti středních škol seznámit s nabízenými studijními programy i podmínkami studia. Jedním z nich je Den otevřených dveří, kdy mohou studenti i jejich rodiče navštívit jednotlivá fakultní pracoviště, ústavy i kliniky, a dopodrobna se seznámit s vlastní náplní studia medicíny a ošetrovatelství. Den otevřených dveří je pro velký zájem organizován i distanční formou, připojením on line. Neméně důležitý je pro uchazeče i Přípravný kurz k přijímacím zkouškám, během kterého si mohou studenti doplnit vědomosti a připravit se na přijímací zkoušky. Ze stejného důvodu pořádáme také Zkoušky nanečisto. Do náboru nejlepších uchazečů se zapojili i naši studenti, jako ambasadoři navštěvující střední školy, kde představují studium na fakultě i mimofakultní studentské aktivity. Naši ambasadoři reprezentovali naši fakultu nejen v našem kraji, ale i v kraji Pardubickém, Středočeském a kraji Vysočina. Mezi uchazeči je velmi oblíbený i Medikemp, kurz organizovaný pro vybrané studenty gymnázií. Cílem a náplní třídního soustředění je přiblížit studium na lékařské fakultě a ukázat práci na našich teoretických i klinických pracovištích. Naše fakulta se zapojuje i do univerzitních akcí, jakou je např. tradiční náborová akce Na Karlovku, kde prezentujeme jednotlivé studijní programy a naši fakultu.

Vedle získání kvalitních studentů je pochopitelně zcela zásadní zajistit i co nejlepší podmínky ke studiu. Zajistit výuku moderními vyučovacími metodami a pomůckami, včetně nejmodernějších sofistikovaných fantomů a simulačních, pod vedením zkušených pedagogů, kteří nezištně předávají své profesní znalosti nastupující generaci. Probíhá intenzivní příprava optimalizace kurikula, úprava náplně jednotlivých předmětů tak, aby odpovídala vysokým nárokům a změnám moderní medicíny. Do tohoto procesu jsou zapojena všechna pracoviště. Není to úkol jednoduchý, ale jsem si jist, že ve výsledku přinese pozitivní a velmi potřebné změny.

Dalším důležitým úkolem, který postupně řešíme, je reorganizace doktorských studijních programů. Dlouhodobě žádaný a plně funkční systém musíme podle nařízení vedení univerzity změnit. Jednotlivé programy, a s nimi oborové rady,

musí integrovat do větších celků a vzájemně spolupracovat nejen uvnitř naší fakulty, ale i s jinými fakultami univerzity. Tato přeměna vyžaduje rozsáhlé strukturální změny, které musí být završeny získáním akreditace nových doktorských studijních programů. Jsem velmi rád, že se i přes tyto probíhající změny podařilo v loňském roce 21 postgraduálním studentům dokončit svá doktorská studia úspěšnou obhajobou.

Společně s Fakultní nemocnicí jsme také uspořádali 1. ročník Maratonu vědy pro studenty doktorských studijních programů a mladé lékaře plný přednášek, seminářů a workshopů k prohloubení jejich vědomostí předáním zkušeností vyzvanými odborníky.

V nové organizační formě se také podařilo uspořádat každoroční mezinárodní konferenci studentů doktorských studijních programů. Přihlásil se reprezentativní počet studentů a jejich prezentace měly vysokou úroveň. Jsem rád, že tak udržujeme kontinuitu konání této mezinárodní soutěže, která má tak nadále svoje pevné místo v kalendáři mezinárodních vědeckých setkání.

V uplynulém roce probíhalo i bezchybné organizační zabezpečení specializačního vzdělávání lékařů. Do tohoto typu vzdělávání se na naší fakultě hlásí prakticky všichni naši absolventi všeobecného lékařství.

S opravdu velkým potěšením a hrdostí mohu mezi nejvýznamnější úspěchy loňského roku zařadit také jmenování 3 nových profesorů a zahájení jmenovacích řízení 4 dalších kolegů. Bylo jmenováno rovněž 7 nových docentů a zahájeno habilitační řízení 10 dalších kolegů z naší fakulty. Tyto úspěchy dokladují vysokou odbornou i společenskou úroveň našich kolegů a kolegů a troufám si říci i úroveň celé naší fakulty.

Stále větším problémem pro zajištění všech aktivit a zadaných úkolů se však lékařským fakultám jeví narůstající rozdíly v platových podmínkách zaměstnanců ve školství a zdravotnictví. Podfinancování vysokého školství, a tak limitované možnosti v odměňování pedagogů i ostatních zaměstnanců, klade překážky v optimálním rozvoji instituce.

Od srpna minulého roku roste v těsném sousedství Fakultní nemocnice, vedle již stojící první budovy, unikátní stavební komplex, další část společného kampusu Lékařské fakulty a Farmaceutické fakulty. V projektu s názvem Mephared II. jsou plánována jednotlivá specializovaná pracoviště obou institucí, moderní laboratoře, auly, přednáškové a seminární místnosti, univerzitní knihovna, stravovací, reprezentativní i odpočinkové prostory, a také administrativa obou fakult a další provozy. Pod celou budovou je počítáno s podzemním parkovištěm. Pohled na vysoké jeřáby a nepolevující stavební aktivitu na celém staveništi je opravdu impozantní. Přes všechny těžkosti se získáváním adekvátních finančních dotací se nám tím daří úspěšně plnit dlouhodobý strategický záměr fakulty, dostavbu „Vzdělávacího a výzkumného centra Univerzity Karlovy v Hradci Králové“.

V měsíci květnu proběhlo na naší fakultě, v budově v Šimkově ulici, rozsáhlé cvičení Policie ČR a všech dalších složek integrovaného záchranného systému. Jednalo se o taktické cvičení úkonů po útoku ozbrojeného pachatele v budově. Jednotlivé složky cvičily vyhledání a likvidaci

pachatele, zabezpečení prostoru, evakuaci osob, ošetření a odvoz zraněných a všechny ostatní nutné kroky. V měsíci říjnu pak proběhlo navazující školení studentů a zaměstnanců Policií ČR, s vyhodnocením jednotlivých fází cvičení.

Jak šokující pak byla tragická událost na Filosofické fakultě naší univerzity z prosince minulého roku. Bohužel se tak ukázalo, že nikde a nikdo není v absolutním bezpečí. Jakékoliv cvičení však může zvýšit šance napadených a postižených a snížit riziko tragédie. Stejně, jako cvičením první pomoci, základní resuscitace nebo požární ochrany při jiných závažných a nečekaných situacích.

Jsem velmi rád, že k úspěchům celého loňského roku patří také skvělá a tvůrčí spolupráce vedení fakulty s Akademickým senátem a Vědeckou radou, klíčovými orgány naší fakulty. Málokterá fakulta se může pochlubit podobným tvůrčím vztahem. Tato spolupráce se uplatnila při bezodklad-

ném schvalování klíčových rozhodnutí, a tak zabezpečení plynulého chodu fakulty i plnění strategických úkolů. Je třeba pochválit i bezproblémovou spolupráci jednotlivých ústavů, klinik a samostatných pracovišť, stejně jako práci všech složek Děkanátu při zabezpečování požadovaných administrativních a provozních náležitostí.

Závěrem mi dovoluji poděkovat všem zaměstnancům, učitelům, vědeckým pracovníkům i pracovníkům v dalších profesích a pochopitelně i všem našim studentům za celoroční vynikající spolupráci. Jsem si jist, že díky spolupráci všech byl uplynulý rok pro Lékařskou fakultu v Hradci Králové úspěšný.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, ať je i letošní rok tak úspěšný, jako právě zmiňovaný rok minulý.

*Prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D.
děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové*

Poklepání základního kamene druhé etapy stavby Kampusu UK v HK

Dne 7. března 2024 zástupci Univerzity Karlovy, vlády ČR, Královéhradeckého kraje, města Hradec Králové a další významní hosté na slavnostním ceremoniálu poklepali základní kámen druhé etapy stavby Kampusu Lékařské fakulty a Farmaceutické fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy (MEPHARED 2). Studenty a vědecké pracovníky přivítá nový kampus od akademického roku 2026/2027.

V sousedství Fakultní nemocnice již rostou obrisy budov druhé etapy stavby kampusu. V rámci dostavby dojde k vybudování přes 40 tis. m² čistých užitkových ploch pro výuku a výzkum a celkem více než 70 tis. m² užitkové plochy v jedné lokalitě. Autorem návrhu stavby a projektové dokumentace je společnost Bogle Architects. Generálním dodavatelem stavby je sdružení stavebních firem BAK stavební společnost, a.s., a SYNER, s.r.o.

-red-

Oddělení paliativní a podpůrné péče FN HK

Postavení paliativního týmu v moderní medicíně

Péče o pacienty se závažným život ohrožujícím onemocněním, péče o pacienty v závěru života – tedy „agenda“ paliativní péče – je nedílnou a důležitou součástí zdravotní péče, která je v nemocnicích poskytována. Pacienti s potřebou paliativní péče se v nemocnicích „vyskytují“ ve vysokém počtu. Je otázkou, zda jsou nemocnice schopné na tuto potřebu paliativní péče adekvátně reagovat. V nemocnici je potřeba systematicky promýšlet a rozvíjet paliativní péči. K tomuto rozpoznání došli v zahraničí již před více než 20 lety. V České republice jsme si to uvědomili až v posledních 5 letech.

MUDr. Ondřej Sláma – místopředseda ČSPM, 2020

OPPP patří k nejmladším oddělením FN Hradec Králové. Bylo otevřeno v listopadu roku 2021. Poskytuje ve Fakultní nemocnici konziliární a konzultační činnost v rámci obecné i specializované paliativní péče napříč všemi klinikami. Podílíme se také na výuce v rámci LF a na pregraduálním i postgraduálním vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. Od roku 2023 zajišťujeme ambulantní paliativní péči o pacienty s chronickým nevléčitelným onemocněním.

Zavádění paliativních postupů do péče o pacienty s chronickým nevléčitelným onemocněním bylo, díky iniciativě profesora MUDr. Stanislava Filipa, Ph.D, DSc. pod záštitou Kliniky onkologie a radioterapie, zahájeno již mnohem dříve. V roce 2008 vznikla Ambulance onkologické paliativní péče, kde jsme se již zaměřovali nejen na léčbu symptomů onkologického onemocnění, ale i na komplexní podporu nemocných v oblasti psychosociální a spirituální. Byla navázána spolupráce s praktickými lékaři, agenturami domácí péče a také s domácí a lůžkovou hospicovou péčí.

V roce 2019 se podařilo zajistit účast v grantovém programu NF Avast (dnes Abakus), zaměřeného na rozvoj paliativní péče v nemocnicích, díky němuž jsme získali metodickou a finanční podporu k budování nemocničního paliativního

Setkání s mentorem paliativního týmu MUDr. Ondřejem Kopeckým, MHA

týmu. Vedením projektu byl pověřen prof. Filip. Byla vytvořena pozice koordinátora paliativní péče, kterou doposud vykonává Mgr. Pavlína Paseková a získána finanční podpora na pozici zdravotně sociálního pracovníka. V týmu byli lékaři se specializací v paliativní medicíně. Zpočátku se této činnosti věnovali nepravidelně dle možností v rámci pracovních povinností na svých mateřských odděleních. Nezbytná a velmi cenná byla podpora vedení Fakultní nemocnice, nejvíce v osobě tehdejšího ředitele profesora MUDr. Vladimíra Paličky, CSc. Podmínky projektu se podařilo úspěšně naplnit a po jeho skončení bylo třeba navázat udržitelnou formou poskytování paliativní péče v rámci naší nemocnice. Vzniklo Oddělení podpůrné a paliativní péče, jehož vedením byl pověřen MUDr. Michal Hrnčiarik. Kromě již stávajících úvazků koordinátora, psychologa a sociální pracovníce, byly vytvořeny i úvazky lékařské a sesterské tak, aby mohl vzniknout plnohodnotný tým, který bude schopen zajistit kvalitní a komplexní paliativní službu. S týmem spolupracuje také klinický farmaceut a kaplan.

V současné době poskytujeme konzilia ve všední dny v rámci běžné pracovní doby. Naším cílem je navázat spolupráci s lékaři i ošetřujícím personálem všech oddělení, kde se starají o pacienty s chronickým nevléčitelným onemocněním onkologického i neonkologického původu.

Nabízíme pomoc v rozvahách o plánu a cílech péče, v komunikaci s pacienty, jejich blízkými a ve stanovení priorit a preferencí v souladu s přáními a představami nemocných. Zároveň nabízíme podporu i ošetřujícímu personálu v situacích, které pro ně mohou být profesně i emočně náročné. Často jsme žádáni o konzilia k nastavení vhodné symptomové léčby, nejčastěji léčby bolesti. Psycholog (psychoterapeut) poskytuje péči jak nemocným, tak jejich blízkým, ale nabízí pomoc i ošetřujícímu personálu a také vlastnímu týmu. Nedílnou součástí naší práce a smysluplného plánu péče je sociální šetření, ze kterého vyplývají potřeby podpory pro nemocného a pe-

Náš tým

Zdravotní sestry OPPP

čující. Jeho výstupem je stanovení nejvhodnějšího zajištění následné péče. Můžeme zprostředkovat kontakt s agenturami domácí péče, pečovatelskou službou, domácí hospicovou péčí i lůžkovým hospicem. S těmito službami jsme v živém kontaktu, máme navázány osobní vztahy. Podařilo se nám zprostředkovat společné setkání, kde jsme si nastínila a vyjasnili nabízené možnosti péče a procesní náležitosti tak, abychom si mohli vzájemně co nejvíce pomoci a vyhovět a zajistit nejvyšší kvalitu péče o naše nemocné.

Nezanedbatelnou pomocí pro pacienty a pečující může být i přehledné tabulkové zpracování aktuální medikace, včetně záchranné medikace, s vysvětlením účinku jednotlivých léků, které nabízí naše klinická farmaceutka.

Nemocniční kaplan se pravidelně účastní setkávání Paliativního týmu a empatickým přístupem navazuje komunikaci s nemocnými, kterým v příjemných rozhovorech na nejrůznější témata může pomoci zlepšit čas trávený na nemocničním lůžku.

Všechny tyto činnosti probíhají ve spolupráci s primárními ošetřujícími týmy, s respektem k jejich názorům a zkušenostem s konkrétním pacientem. Naší velkou devízou je

čas, který můžeme nemocným poskytnout k řešení jejich starostí a stesků.

V rámci FN HK se věnujeme i edukační činnosti v oblasti paliativní medicíny, probíhají semináře na klinikách pro lékaře i pro sestry, kde se snažíme ozřejmit podstatu a zaměření paliativní péče, její přínos a postavení v systému moderní medicíny.

Paliativní péče je často chybně zaměňována za „end of life care“. Ve skutečnosti má ale mnohem širší záběr. Je to specializovaná forma zdravotní péče, která má za cíl zlepšit kvalitu života nemocných se závažným onemocněním, jako je třeba rakovina, srdeční selhání nebo demence. Na rozdíl od kurativní léčby, která je zaměřena na eradikaci onemocnění, PP klade důraz na řešení symptomů, bolesti, podporu emocí a spirituálních potřeb, zmírnění utrpení, zachování důstojnosti a zlepšení kvality života. Je poskytována všem pacientům bez ohledu na věk nebo fázi závažného onemocnění a může probíhat i současně s léčbou u oborového specialisty.

V rámci provozu nemocnice mají paliativní týmy nenahraditelnou roli v zajištění cílené komplexní péče pro nemocné a jejich rodiny a v podpoře holistického přístupu k léčbě. Respektovat pacienta jako člověka, jako svéprávnou bytost, odpovědnou za svůj životní příběh, je součástí profesionálního, etického, a hlavně lidského přístupu.

Rozvoj a rozšíření PT v posledních letech jsou důkazem potřebnosti této medicínské profese. Jsme rádi, že můžeme být součástí tohoto procesu a doufáme, že si v rámci naší FN HK získáme své „místo na slunci“.

MUDr. Jana Hrubešová
zástupce vedoucího lékaře OPPP

Noví vedoucí pracovníci

Doc. MUDr. Jarmila Čelakovská, Ph.D.
přednostka Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN HK

Narodila se 1. března 1968 v Chrudimi, pochází z Heřmanova Městce, od roku 1992 trvale bydlí v Hradci Králové. V letech 1982–1986 studovala na gymnáziu v Pardubicích, ve třídě s jazykovým zaměřením. Po maturitě pokračovala ve studiu na Univerzitě Karlově, Lékařské fakultě v Hradci Králové, obor Všeobecné lékařství. Studium zakončila v roce 1992. Po ukončení studia byla zaměstnána na Lékařské fakultě v Hradci Králové na Ústavu farmakologie jako asistentka. Zaměstnání přerušila v roce 1993 z důvodu mateřské dovolené. V roce 2002 nastoupila na Kliniky nemocí kožních a pohlavních ve Fakultní nemocnici Hradec Králové na místo lékařky a od roku 2004 byla přijata na Lékařskou fakultu jako odborná asistentka. Atestaci z dermatovenerologie úspěšně složila 24. 11. 2004 a v roce 2007 jí byla přiznána specializace v dermatovenerologii. Krátce po nástupu na Kliniky nemocí kožních a pohlavních se začala věnovat vědecké činnosti. V roce 2010 úspěšně obhájila dizertační práci v oboru Lékařská imunologie na Lékařské fakultě v Hradci Králové. Zabývala se výzkumem potravinové alergie u pacientů s atopickou dermatitidou.

Habilitační práci obhájila v roce 2018 na Univerzitě Karlově, Lékařské fakultě v Plzni a 17. 9. 2018 byla jmenována docentkou pro obor dermatovenerologie. Vědecké činnosti se věnuje i nadále, zabývá se zvláště vyšetřením imunologického profilu u pacientů s atopickou dermatitidou. Doc. Čelakovská se zajímá i o onkologickou problematiku a pracuje v melanomové poradně.

Má dospělé děti, tři syny a dceru. Syn a dcera navazují na tradici lékařství, nejmladší syn studuje psychologii a další syn se profesionálně věnuje hře na housle. Mezi její zájmy patří zahrada, poslech vážné hudby a procházky v přírodě spojené s horskou turistikou.

MUDr. Martin Kapitán, Ph.D.
primář Stomatologické kliniky FN HK

MUDr. Martin Kapitán, Ph.D. se narodil v roce 1984 v Jičíně. Vyrůstal v Meziměstí, kde navštěvoval první stupeň základní školy. Následně absolvoval sedmileté studium na Gymnáziu Broumov a po maturitě v roce 2002 vystudoval obor Stomatologie na Univerzitě Karlově, Lékařské fakultě v Hradci Králové. Provozoval v roce 2007 a ihned nastoupil jako lékař/asistent

na místní Stomatologické klinice. V roce 2013 získal specializační atestaci v oboru Klinická stomatologie a v roce 2014 obhájil disertační práci na téma *Používání kofferdamu v záchovném zubním lékařství a endodoncii*.

Od roku 2012 působí jako vedoucí oddělení záchovné stomatologie a endodoncie a od roku 2016 též jako tajemník kliniky. Věnuje se zejména prevenci v zubním lékařství, záchovné stomatologii, endodoncii, ošetřování pacientů s komplikujícími chorobami a ergonomii v zubním lékařství. Významnou měrou se podílí na výuce studentů MSP Zubní lékařství, je rozvrháčem katedry stomatologie a autorem řady e-learningových kurzů a dalších studijních materiálů. Publikoval desítky odborných článků v tuzemských a zahraničních časopisech. Od roku 2021 je šéfredaktorem odborného recenzovaného časopisu Česká stomatologie a praktické zubní lékařství, jehož historie sahá až do roku 1900. Dále je předsedou revizní komise oblastní stomatologické komory Hradec Králové a členem několika tuzemských a mezinárodních odborných společností.

MUDr. Pavel Kosina, Ph.D.
primář Kliniky infekčních nemocí FN HK

Pavel Kosina se narodil 7. 4. 1973 v Hradci Králové. Po ukončení studia na Lékařské fakultě Masarykovy Univerzity v Brně nastoupil v roce 1999 na Kliniku infekčních nemocí (KIN) FN HK. V rámci nadstavby oboru Přenosné nemoci absolvoval dlouhodobou stáž na Dětské klinice FN a roce 2002 složil atestaci z ediatric. Následně působil jako sekundární lékař na KIN a v roce 2005 složil atestaci v oboru Přenosné nemoci. V průběhu dalších let se na stejnojmenném pracovišti specializoval na problematiku vakcinace a prevence infekčních chorob v Centru očkování a cestovní medicíny, které v současné době vede. V roce 2009 obhájil dizertační práci a byl mu udělen titul Ph.D. Je členem několika odborných společností, pracuje ve Výboru České vakcinologické společnosti ČLS JEP a je součástí Expertní poradní skupiny Národní imunizační komise MZČR a Vakcinologické a imunologické skupiny Národního institutu pro zvládání pandemie covid-19. Jeho hlavním odborným zájmem je očkování se zaměřením na specifické rizikové skupiny a cestovní medicínu. Pavel Kosina je ženatý, z volnočasových aktivit se věnuje především zimním sportům a turistice.

PharmDr. Pavlína Pastyříková
vedoucí lékárnice, Nemocniční lékárna FN HK

Narodila se 6. 7. 1966 v Pelhřimově. Po ukončení studia Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové a mateřské dovolené nastoupila do nemocniční lékárny Nemocnice Jihlava. Během svého působení v Jihlavě složila v r. 1996 atestaci 1. stupně z lékařství. V roce 1997 nastoupila do nemocniční lékárny FN Hradec Králové. Prošla několika pozicemi – lékárník ve výdeji léčiv, lékárník v odd. zásob. V letech 2002–2012 působila jako vedoucí oddělení zásob. V roce 2008 složila atestaci 2. stupně

z nemocničního lékařství. V roce 2012 bylo ve FN HK založeno obchodní oddělení, kde působila jako manažer veřejných zakázek pro léčiva. Současně pracovala nadále jako lékárník v lékárně FN HK. Od roku 2008 působí jako lektor vzdělávacího projektu Interaktivní dispenzační semináře (IDS). Podstatou projektu je kontinuálně školit farmaceuty v managementu lékových problémů. Cílem projektu je přispět k vyšší kvalitě farmaceutické péče.

Ing. Bc. Michal Potáč, Ph.D.
vedoucí Oddělení krizového managementu FN HK

Michal Potáč se narodil 19. června 1976 v Brně. Kariéru vojáka z povolání zahájil studiem vojenské střední školy zdravotnické v oboru všeobecná zdravotní sestra, kterou úspěšně ukončil v roce 1994. Následovala vysokoškolská studia jak v denní formě, tak i při zaměstnání. Oborově se profiloval na vojenské zdravotnictví a krizové řízení. V těchto dvou oblastech působil celý svůj profesní život vojáka z povolání. V roce 2009 úspěšně obhájil disertační práci na téma Opatření při řešení úkladů lidských ostatků po mimořádné události s velkým rozsahem. Na přelomu let 2003–2004 působil v zahraniční operaci v Kosovu ve skupině civilně-vojenské spolupráce, kde se podílel na poskytování humanitární pomoci. V letech 2007–2020 působil na Katedře organizace vojenského zdravotnictví a managementu Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové, kde si prošel všemi akademickými pozicemi, od odborného asistenta až po vedoucího katedry z pověření. V roce 2020 ukončil služební poměr vojáka z povolání a od září 2020 působil ve FN HK na pozici referenta Oddělení krizového managementu. Je také členem výjezdové jednotky sboru dobrovolných hasičů.

doc. MUDr. Pavel Ryška, Ph.D.
přednosta Radiologické kliniky FN HK

Pavel Ryška se narodil v roce 1971 v Hradci Králové. Po absolvování studia na gymnáziu Boženy Němcové a maturitě v roce 1989 vystudoval v letech 1989–1996 Lékařskou fakultu Karlovy Univerzity v Hradci Králové. Po ukončení studia nastoupil jako sekundární lékař na Radiologickou kliniku Fakultní nemocnice Hradec Králové. V roce 1999 složil atestaci I. stupně z Radiodiagnostiky. V roce 2003 absolvoval atestaci II. stupně z Radiodiagnostiky a v roce 2007 specializační atestaci z Neuroradiologie. V roce 2004 obhájil titul Ph.D. na Lékařské fakultě Univerzity Karlově v Hradci Králové. Habilitoval v oboru Radiologie v roce 2022. Od roku 2012 pracoval ve funkci zástupce přednosta Radiologické kliniky pro LP. Od roku 2023 je vědeckým sekretářem České neuroradiologické společnosti. Od roku 1996 se pravidelně podílí na výuce na Lékařské fakultě v Hradci Králové. Dále se podílí na výuce Radiologických asistentů Univerzity Pardubice. V letech 2007–2019 vyučoval na IPZV Praha. Svou odbornou a publikační činností zaměřuje především na neuroradiologii. Je autorem či spoluautorem 125 publi-

kačí, z toho 44 publikací v časopisech s IF. Dále je autorem více jak 350 přednášek. Je autor nebo spoluautor 3 monografií a 7 kapitol v monografiích. V roce 2021 byla jeho práce „*Variability of Normal Pressure Hydrocephalus Imaging Biomarkers with Respect to Section Plane Angulation: How Wrong a Radiologist Can Be?*“ uveřejněna v AJNR, oceněna cenou Luciena Levyho pro nejlepší původní vědeckou práci. Cílem jeho práce ve funkci přednosty Radiologické kliniky je rozvoj pracoviště ve všech směrech.

Mgr. Eva Samšeňáková
vrchní sestra Kliniky infekčních nemocí FN HK

Eva Samšeňáková se narodila 1. 8. 1989 v Praze, avšak celé dětství prožila v Nové Pace v Podkrkonoší. V roce 2009 dokončila Střední zdravotnickou školu v Pardubicích, kde posléze pokračovala i na Univerzitě Pardubice v bakalářském studijním oboru Všeobecná sestra. V navazujícím magisterském studiu se zaměřila na specializaci v onkologii a paliativní péči. Již při magisterském studiu se začala zabývat managementem kvality a absolvovala kurz Teoretické základy řízení kvality od Spojené akreditační komise a.s. V rámci magisterské práce uspořádala akreditované vzdělávací akce pro všeobecné sestry a porodní asistentky na téma Bezpečí při podávání léčiv. Zahájila studium doktorského studia, nicméně po pár letech bylo zřejmé, že se chce chvíli věnovat spíše reprodukční aktivitě nežli publikační a studium nedokončila. Tyto cenné zkušenosti ji stále posouvají vpřed. V rámci doktorského studia například absolvovala stáž na oddělení řízení kvality ve FN Ostrava nebo získala další certifikovaný kurz Mentor klinické praxe ošetrovatelství a porodní asistence. Již během studia na univerzitě se věnovala pedagogické činnosti a od roku 2014 pracovala jako akademický pracovník na Univerzitě Pardubice. V jejím repertoáru byla výuka zdravotnických záchranářů, kde vyučovala ošetrovatelské postupy, ošetrovatelství na ARO nebo intenzivní péči. Soustavně také vedla závěrečné práce a byla součástí různých grantových soutěží. Praktické dovednosti k výuce získávala na Klinice anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FN HK, kde od roku 2012 pracovala. V roce 2017

zdárně ukončila specializační studium Sestra pro intenzivní péči. Po druhé rodičovské „dovolené“ se již na KARIM nevrátila a nastoupila na Klinikou infekčních nemocí FN HK, kde pracovala na jednotce intenzivní péče. Celkem brzo se jí zastesklo po pedagogické aktivitě, tak se rozhodla vést praktické vyučování studentů na Vyšší odborné zdravotnické škole v Hradci Králové. Již v pozici řadové sestry se jí podařilo nastavit spolupráci v rámci výuky nelékařských studentů zde na infekční klinice, byť tu studenti byli léta opomíjeni. Eva Samšeňáková má i mnohé zkušenosti s přednášením na různých konferencích, psaním odborných článků nebo se věnuje studentům. V listopadu 2023 se zúčastnila výběrového řízení na pozici vrchní sestry Kliniky infekčních nemocí a do této funkce byla 1. 12. 2023 jmenována. Mimo nemocnici jí můžete potkat v běžcecké obuvi, jak brázdí hradecké městské lesy. Aktivní odpočinek tráví také na horských svazích, kde v zimě nazuje lyže a v létě pohorky.

Mgr. Eva Valášková
vrchní sestra Plicní kliniky FN HK

Eva Valášková se narodila 28. 12. 1983 v Pardubicích. V roce 1999 začala studovat Střední zdravotnickou školu v Pardubicích, obor zdravotní sestra, který ukončila v roce 2003 maturitní zkouškou. Po absolvování střední školy vystudovala na Fakultě zdravotnických studií v Pardubicích bakalářský a následně magisterský obor ošetrovatelství, který ukončila státní zkouškou a obhájením diplomové práce v roce 2008. Po skončení studia nastoupila na II. interní kliniku, kde krátce pracovala ve třisměnném provozu na lůžkovém oddělení a následně jako staniční sestra. V roce 2012 přestoupila na místo staniční sestry na Plicní kliniku, zde působila do odchodu na mateřskou dovolenou. Po mateřské a rodičovské dovolené se v roce 2018 vrátila zpět na Plicní kliniku do třisměnného provozu, během práce si dodělala specializační vzdělávání – Sestra pro péči v interních oborech. Eva Valášková je vdaná, má dvě děti a žije s rodinou v Neznášově.

V prosinci roku 2023 se zúčastnila výběrového řízení na funkci vrchní sestry Plicní kliniky. Do této funkce byla jmenována 1. 2. 2024.

Statistika porodů ve FN HK v roce 2023

Na Porodnické a gynekologické klinice FN HK se v roce 2023 uskutečnilo celkem 2014 porodů, což je o 263 porodů méně než v roce 2022. Pokles porodů v posledních letech je ovlivněn demografickým vývojem v celé České republice. Klinika i během loňského roku pokračovala ve zlepšování péče o matky i novorozence, například zavedla oblíbený systém bufetového stravování.

Ze statistik vyplývá, že vloni v hradecké porodnici se narodilo 1061 chlapců a 1008 dívek. V loňském roce přišlo na svět také 53 dvojčat a po několika letech také trojčata. „V posledních letech sledujeme pokles počtu narozených vícečrat, což je způsobeno především úpravou pravidel pro asistovanou reprodukci,“ uvedl přednosta Porodnické a gynekolo-

gické kliniky FN HK MUDr. Pavel Kopecký, Ph.D. Například v roce 2021 FN HK evidovala 2538 porodů, z toho 81 dvojčat.

Velkou novinkou loňského roku bylo zavedení stravování žen po porodu formou bufetových snídaní, široká nabídka potravin je k ženám k dispozici po celý den. Na oddělení pro ženy po porodu, které má kapacitu 24 lůžek, je prostor, ve kterém ženy najdou v ledničce různé mléčné a masné výrobky, ovocné saláty či vejce. Letos klinika bude pracovat například na přípravě projektu dvojice rodinných pokojů pro maminky po porodu. V těchto pokojích bude mít maminky zvolený doprovod možnost pobývat po celou dobu hospitalizace.

Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK

Nová učebna pro budoucí porodní asistentky

V pátek 2. února 2024 představila Lékařská fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy unikátní modelovou učebnu pro nově otevřený studijní program Porodní asistence. Jedná se o první takovou učebnu v Královéhradeckém kraji, navíc vybavenou těmi nejmodernějšími simulátory.

Modelová učebna simuluje reálné prostředí porodního boxu, a to především díky interaktivnímu simulátoru matky a dítěte *Victoria*. Ten umožní připravit studující na poskytování komplexní péče u žen s fyziologickým průběhem těhotenství, porodem a šestinedělím a také jim pomůže získat potřebné dovednosti a jistotu při řešení komplikovaných či život ohrožujících situací jak matky, tak novorozence. Během studia se studující naučí používat nejen tradiční postupy v porodní asistenci, ale i nejmodernější vyšetřovací metody díky unikátnímu ultrazvukovému simulátoru *Symbionix U/S Mentor*.

Učebna bude sloužit k výuce budoucích porodních asistentek od akademického roku 2024/2025. Příprava studijního programu Porodní asistence včetně vybavení této modelové učebny je financována z Národního plánu obnovy v rámci projektu Transformace pro VŠ na UK, registrační číslo NPO_UK_MSMT-16602/2022.

Při slavnostním otevření učebny se úvodního slova před přítomnými hosty ujali děkan LF HK prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D., přednosta Porodnické a gynekologické kliniky MUDr. Pavel Kopecký, Ph.D., garant studijního programu Porodní asistence MUDr. Jaroslav Thierry Kříž, Ph.D., a na závěr přednostka Ústavu nelékařských studií Mgr. Eva Vachková, Ph.D. Všichni řečníci hovořili o velké radosti, že se podařilo projekt zrealizovat. Otevření tohoto nového studijního programu bude podle nich přínosné nejen pro hradeckou fakulturní nemocnici, ale i pro ostatní nemocnice v regionu.

„K otevření nového studijního oboru nás vedl dlouhodobý nedostatek porodních asistentek na trhu práce, který komplikuje poskytování kvalitních služeb v průběhu těhotenství a porodu pro naše klientky. Dalším důvodem jsou i změny v péči o těhotnou ženu, kdy předpokládáme daleko větší zapojení porodních asistentek do prenatální, intra a postpartální péče o ženy s nízkým rizikem v blízké budoucnosti,“ uvedl přednosta Porodnické a gynekologické kliniky MUDr. Pavel Kopecký, Ph.D.

„Studium porodní asistence s využitím nejmodernějších výukových pomůcek, simulátorů a fantomů v upravených prostorách modelové učebny Lékařské fakulty v Hradci Králové je zárukou kvalitní přípravy studentek a studentů v tomto náročném a vysoce specializovaném oboru. Jsem velmi rád, že se díky společnému úsilí podařilo otevřít učebnu ještě před zahájením vlastního studia, a tak včas zajistit adekvátní úroveň praktické přípravy studujících v tomto studijním programu,“ doplnil prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D., děkan Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

Po úvodních slovech mohli přítomní hosté zhlédnout komentovanou ukázkou toho, co všechno simulátor matky a dítěte *Victoria* umí, jak se s ním dá při výuce pracovat a také jak funguje unikátní ultrazvukový simulátor *Symbionix U/S Mentor*. Komentované ukázky se ujali paní přednostka Vachková s panem doktorem Křížem za asistence paní Mgr. Jany Matulové.

Následně byla modelová učebna otevřena k prohlídce pro širokou veřejnost, čehož využilo především několik desítek zájemců z řad uchazečů o studium Porodní asistence, někdy za doprovodu rodičů. Podívat se na učebnu ale přišly také současné či bývalé porodní asistentky.

*Mgr. et Mgr. Hana Živná
Oddělení propagace a vnějších vztahů LF HK*

Inovace a výzkumná činnost Kliniky ORL FN HK

Historie

Fakultní nemocnice Hradec Králové se pyšní jednou z nejuznávanějších klinik otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku (ORL) v České republice. Tato klinika, která v sobě nese bohatou historii a tradici, je známá svými špičkovými lékaři a moderními léčebnými postupy, které pomáhají pacientům obnovit zdraví a kvalitu života. Původ kliniky sahá do roku 1925, kdy původně ještě jako Otorinolaryngologické oddělení, sídlila v dnešní Staré nemocnici. O tři roky později byla dokončena výstavba Všeobecné veřejné okresní nemocnice (Nové nemocnice) a oddělení ORL se přestěhovalo v roce 1929. O deset let později bylo oddělení rozšířeno a stalo se základnou pro vznik současné ORL kliniky. Za dobu fungování kliniky se podařilo v oblasti pregraduální výukové činnosti nejen se podílet na vzniku učebnic pro výuku ORL, ale také například zajistit přímé přenosy operací ze sálů, vytvořit centrální uložení videonahrávek patologických stavů nebo využívat interaktivní tabule. Dnes zavádí inovativní prvky do výuky formou 3D výtisků temporální kosti pro nácvik chirurgie ucha mladými lékaři.

Pracoviště zásadně ovlivnilo řadu vyšetřovacích metod, operačních a léčebných postupů. V období krátce po vzniku ORL kliniky proběhl rozvoj ušní chirurgie. Důsledkem byl úbytek sanačních výkonů a zásadní rozvoj výkonů rekonstrukčních. Mezi další metody patří například funkční endonazální chirurgie, chirurgie štítné žlázy, laserová chirurgie, chirurgická léčba poruch spánku, foniatrie, onkologie a diagnostika poruch sluchu a screeningové metody. Do operačního portfolia byly zařazeny v roce 2016 kochleární implantace a v roce 2023 robotická chirurgie.

Výzkumná činnost

Výzkumná činnost kliniky je zaměřena na sanační a funkční rekonstrukční chirurgii středního ucha, boj proti nitrolebním komplikacím a chirurgii rakoviny hrtanu a hltanu. Další výzkum pak souvisí s rozvojem funkční endoskopické chirurgie paranazálních dutin a chirurgii štítné žlázy, s problematikou hlubokých krčních zánětů, vyšetření sluchu a rovnovážného ústrojí či histopatologií spánkové kosti.

Hlavokrční ortéza

Testování roztoků pro pacienty s dysfagií

V současné době prioritně klinika rozpracovává dva základní projekty. První zahrnuje problematiku nádorů hlavy a krku, jejich časnou diagnostiku, studium prognostických markerů, diagnostiku mikrometastáz (doc. MUDr. Petr Čelakovský, Ph.D.), problematiku a význam TNM klasifikace, rehabilitace polykání po onkologických výkonech a moderní metody chirurgické léčby včetně endoskopických a laserových výkonů. Druhou prioritou je diagnostika a léčba poruch sluchu, metodika včasného zachytu poruch sluchu u novorozenců, screening poruch sluchu u dětí předškolního věku a nové možnosti rehabilitace a léčby sluchových poruch například pomocí sluchových implantátů (MUDr. Jakub Dršata, Ph.D., prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D., doc. MUDr. Lukáš Školoufík, Ph.D., Ing. Pavla Krejzlová, Mgr. Denisa Stránská). V roce 2016 královéhradecká klinika zahájila program kochleárních implantací, kde se povedlo lékařům implantovat kochleární implantát pacientce, která přišla o sluch a dostala druhou šanci slyšet lidský hlas nebo hudbu. „*Implantát je propracovanou metodou rehabilitace neslyšících, která umožňuje nejen vnímání zvuků, ale i porozumění řeči a zlepšení, nebo dokonce vytvoření vlastních řečových schopností. Implantát přeměňuje zvukové vlnění v elektrické impulzy, které jsou kódovány a pak použity k přímému dráždění sluchového nervu. Kochleární implantát tedy představuje jakousi náhražku vnitřního ucha,*“ vysvětluje princip unikátního zařízení přednosta kliniky prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D.

Mimo tyto prioritní oblasti se na klinice řešily i další významné výzkumné projekty. Jedním z projektů bylo vytvoření prototypu tzv. **Hlavokrční ortézy**. Jedná se o unikátní pomůcku, která ulehčuje pacientům se syndromem spadlé hlavy jejich každodenní činnosti. Ortéza vznikla ve spolupráci Mgr. Petry Šolínové, staniční sestry Neurologické kliniky, s týmem lékařů ORL kliniky MUDr. Janem Mejzlíkem, Ph.D., MUDr. Lucií Zeinerovou, MUDr. Michalem Černým, Ph.D., MUDr. Janou Šatankovou, Ph.D. a Mgr. Denisou Stránskou. Pomůcka je zhotovena z kombinace plastu, hliníku a textilního potahu, kdy se prostřednictvím dlahy přiložené

Testování přítlačového obvazu na in vivo modelu

a fixované k hlavě a trupu udržuje vzpřímené postavení hlavy a krku a stabilitu páteře. Upevnění ortézy k tělu i hlavě zajišťují nastavitelné popruhy a suché zipy. Vzpřímená poloha hlavy snižuje riziko vdechnutí potravy a zároveň umožní uživateli provádět úkony běžných denních činností. Velkou výhodou pomůcky je snadná manipulace a údržba a možnost individuální výroby, přímo dle dispozic uživatele. Ortéza je již zavedena ve skutečném užívání a je licencovaná několika protetickým pracovištím napříč Českou republikou.

Dalším vynálezem, který vznikl na ORL klinice pod vedením MUDr. Jana Mejzlíka, Ph.D., je **obvazový materiál s regulovatelným přítlakem**, který umožňuje udržování kontinuálního přítlaku pro podporu hojení rány na základě fyzikálních principů. Dále umožňuje také vytvářet na ránu masážní pulzy o přesně definovaných parametrech. Konstantní přítlak cirkulárního obvazu zabraňuje tvorbě otoků tím, že nedovolí únik tekutiny do extravaskulárního prostoru, ale přitom podporuje kapilární průtok. Systém je schopen vyvinout pulzy podobné pulzům v kapilárním řečišti, a to jak frekvencí, tak velikostí vyvinutého tlaku.

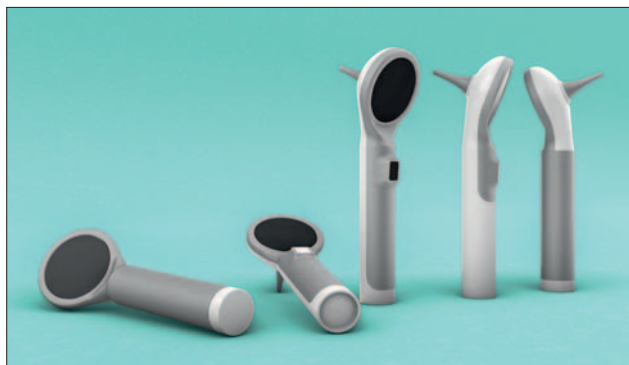
Dysfagie, porucha polykacího aktu, je velmi častý fenomén, který existuje v různém stupni závažnosti od malého občasného vdechnutí polykané tekutiny, až po stav dušení při uvíznutí sousta nebo vdechnutí tekutiny. Zatékání polknuté tekutiny do dolních cest dýchacích ohrožuje jedince opakovanými záněty plic s jejich nevratným poškozením. Nejsou vzácné ani masivní aspirace s život ohrožujícím dušením. Léčba těchto komplikací je drahá, vede k velké a opakované spotřebě antibiotik, poškození plic nevratného charakteru je časté a výsledek léčby aspiračních komplikací je nejistý. Ve spolupráci s firmou Dr. Staněk byly na ORL klinice MUDr. Janem Mejzlíkem, Ph.D., MUDr. Lucií Zeinerovou, MUDr. Michalem Černým, Ph.D., MUDr. Janou Šatankovou, Ph.D. a Mgr. Denisou Stránskou, vyvíjeny roztoky, **potravin pro zvláštní lékařské účely**, určené pro nemocné trpící dysfagií, které by byly pro pacienty bezpečné a současně sloužily jako kompletní nutriční enterální formule.

Dalším výzkumným projektem na klinice ORL bylo testování nového zdravotnického prostředku – **digitálního otoskopu** v diagnostice novorozenců, dětí i dospělých, který měl za cíl přesnější diagnostiku zánětlivých onemocnění a časového porovnání/geneze vývoje lékařského nálezu (doc. MUDr. Lukáš Školouďík, Ph.D., MUDr. Michal Homoláč, prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D.). V rámci

projektu bylo na klinice vyšetřeno 120 pacientů. Přínosem digitální otoskopie byla možnost ukázat pacientovi vlastní otoskopický nález a tím lépe vysvětlit onemocnění a případné možnosti léčby.

Dalším zajímavý výstup vzešel ze spolupráce s firmou Contipro a.s., kdy na klinice probíhal vývoj materiálů na bázi hydrogelů HA, testování jejich mechanických vlastností a optimalizace dle požadavků vyplývajících z jejich budoucího klinického uplatnění v chirurgii hlasu (MUDr. Jakub Dršata, Ph.D., prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D.).

ORL klinika provádí diagnostiku, léčbu a rehabilitaci onemocnění spadajících do oboru ORL a chirurgie hlavy a krku a zabývá se konzervativní a chirurgickou léčbou chorob ucha, nosu a krku. Ve spolupráci s onkologickou klinikou zajišťuje komplexní péči o nemocné se zhoubnými nádory v oblasti hlavy a krku. Součástí kliniky jsou i specializované poradny pro poruchy sluchu a rovnováhy, screening sluchu novorozenců a dětí, přidělování sluchadel, kochleární implantace nebo i Centrum pro poruchy spánku a biorytmy. ORL klinika ve Fakultní nemocnici Hradec Králové je místem, kde pacienti mohou očekávat nejvyšší standard péče, moderní léčebné postupy a výjimečný tým lékařů a zdravotního personálu.

Vizualizace nového digitálního otoskopu

MEDAILONKY:

prof. MUDr. Viktor Chrobok, Ph.D.

Přednosta kliniky

Po studiu na lékařské fakultě nastoupil na ORL kliniku Fakultní nemocnice v Hradci Králové v roce 1988. Od roku 1998 pracoval na Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Krajské nemocnice Pardubice. Na základě habilitačního řízení na Lékařské fakultě v Plzni získal titul docent otorinolaryngologie a v roce 2007 byl jmenován profesorem otorinolaryngologie v Brně. V roce 2010 se stal přednostou Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Hradec Králové a Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy.

Profesor Chrobok se účastnil několika zahraničních studijních pobytů, například v Bostonu, Londýně, Curychu, Jeně a Pécsi. Pedagogickou činnost vykonával/vykonává na Lékařské fakultě v Hradci Králové, Vojenské lékařské akademii v Hradci Králové, Fakultě chemickotechnologické Univerzity Pardubice, Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice, 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy a Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Je členem mezinárodní otopatologické společnosti (Schuknecht Society). Od roku 2008 do 2011 byl místopředsedou a v le-

tech 2012–2019 předsedou výboru České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP. Dnes je opět jejím místopředsedou.

Společně s prof. Komínkem založil edici *Medicína hlavy krku* (2005), *Příručky pro praxi* (od r. 2013), *ORL akademii* (od r. 2014) a organizoval další aktivity podporující mladé ORL lékaře. Zabývá se otorinolaryngologií v celé šíři oboru, zvláštní pozornost věnuje otochirurgii, fonochirurgii a histopatologii spánkové kosti. Organizuje celostátní screening sluchu novorozenců a 5letých dětí. Přednesl přes 500 vědeckých sdělení a publikoval přes dvacet monografií a skript, přes 180 odborných prací, z nich přes 50 v zahraničí (mimo Slovensko). Je čestným členem České, Maďarské a Německé ORL společnosti.

doc. MUDr. Petr Čelakovský, Ph.D.

Zástupce přednosta pro LPP

Po studiu na lékařské fakultě nastoupil docent Čelakovský na ORL kliniku Fakultní nemocnice Hradec Králové v roce 1992, kde dosud pracuje (nejprve ve funkci sekundárního lékaře, od roku 1996 ve funkci odborného asistenta, od roku 1998 jako zástupce přednosta kliniky pro vědu a výzkum a od roku 2022 jako zástupce pro léčebnou péči). Atestace v oboru otorinolaryngologie absolvoval v letech 1995 a 1999 (1. a 2. stupeň). V roce 2001 obhájil disertační práci s následným udělením titulu Ph.D. Pedagogickou činnost vykonává od roku 1996 na Lékařské fakultě v Hradci Králové, v r. 2016 byl na základě habilitačního řízení jmenován docentem pro obor otorinolaryngologie. Svou odbornou a publikační činnost zaměřuje především na rinologii a onkologii hlavy a krku. Jako autor či spoluautor publikoval okolo 130 odborných prací, z toho 30 v periodikách s IF. Je prvním autorem jedné monografie.

doc. MUDr. Lukáš Školoudík, Ph.D.

Zástupce přednosta pro vědu a výzkum

Po studiu na lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci nastoupil MUDr. Školoudík na ORL kliniku Fakultní nemocnice Hradec Králové v roce 1998. Získal specializaci v obou otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku I. stupně (rok 2001), II. stupně (rok 2005) a dětské otorinolaryngologie (rok 2023). V roce 2012 obhájil disertační práci na téma *Využití autologního materiálu ve středoušní chirurgii* na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové a byl mu udělen vědecký titul Ph.D. V roce 2021 obhájil habilitační práci na téma *Léčba chronického středoušního zánětu* a v roce 2022 mu byl udělen titul docent pro obor otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku.

Absolvoval zahraniční studijní pobyty v Maďarsku (Pécs), Francii (Beziers), Belgii (Mechelen), Polsku (Kajetany), Rakousku (Hietzing Hospital ve Vídni, Salzburger Landeskrankenhaus). V letech 2011–2012 pracoval v univerzitní nemocnici Mater Dei Hospital na Maltě.

V současné době pracuje na Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN Hradec Králové a Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové ve funkci zástupce přednosta kliniky pro výuku, vědu a výzkum. Je členem České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku JEP, Medical Council of Malta.

Zabývá se otorinolaryngologií v celé šíři oboru, zvláštní pozornost věnuje ušní chirurgii. Vědecká činnost je zaměřena především na oblast středoušní chirurgie, léčby cholesteatomu a využití mezenchymálních kmenových buněk v chirurgii spánkové kosti. Přednesl přes 150 vědeckých sdělení a publikoval 60 odborných prací v recenzovaných časopisech, z toho 25 publikací s IF, je autorem nebo spoluautorem 3 monografií. Za svou publikační činnost je nositelem Kutvirtovy ceny.

MUDr. Jan Mejzlík, Ph.D.

Odborný asistent

Doktor Mejzlík ukončil studium na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy a na Vojenské lékařské akademii Jana Evangelisty Purkyně v Hradci Králové v roce 1998. Postgraduální vzdělání ukončil v roce 2002 v oboru *Válečná chirurgie* na VLA JEP. Od roku 1998–2014 s přestávkami pracoval na ORL klinice v Pardubicích a Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice, v letech 2001–2002 pracoval ve Vojenské nemocnici v Brně a v letech 2008–2009 v Nemocnici Matter Dei na Maltě.

Od roku 2014 pracuje jako odborný asistent ve Fakultní nemocnici a Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové a je odborným garantem pro obor *dětská otorinolaryngologie*. Větší pozornost věnuje rinochirurgii, otochirurgii, onkochirurgii a problematice hojení chirurgických ran. Je autorem jednoho patentu, jedné monografie a kapitol v 13 monografiích, publikoval 62 prací (21 v impaktovaných časopisech).

MUDr. Jakub Dršata, Ph.D.

Odborný asistent

Doktor Dršata je absolventem 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a po tříletém působení na ORL oddělení Nemocnice Pardubice působí od roku 1999 na Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Hradec Králové, kde je odborným lékařem, asistentem a vedoucím oddělení audio-vestibulologie a foniatric-logopedie. Postgraduálně složil atestace ORL (1. stupeň 1997, 2. stupeň 2001) a foniatric-audiologie (2004), absolvoval zahraniční pobyty (Würzburg 2001; Jena 2002, 2003; Nürnberg/Erlangen 2005, Berlín 2005, Maastricht 2000, Wrocław 2007, Marseille 2009 a další). Je členem ORL společnosti ČLS JEP a její otoneurologické a foniatrické sekce, je členem výboru ČSORLCHHK ČLS JEP a její foniatrické sekce, národním koordinátorem Unie Evropských Foniatrů pro Českou republiku. Těžištěm jeho současné odborné práce je foniatric včetně fonochirurgie, pedaudiologie a implantologie. Vědecko-pedagogickou činnost představuje výuka pre a postgraduálních studentů, školení a výuka audiologických sester (NCONZO). Jeho vědecko-publikační práce zahrnuje řešitelství či spoluúčast na 3 vědecko-výzkumných grantech a 4 rozvojových projektech nemocnice, oponentury akademických prací, autorství nebo spoluautorství 2 monografií, 31 původních prací v odborných periodikách (hlavní autor nebo spoluautor; z toho 5x s IF), přes 50 sborníkových abstraktů zpráv a kapitol monografií, 12 recenzních a oponentských prací a přes 150 přednášek (hlavní autor).

Ing. Barbora Zoubková

Centrum transferu biomedicinských technologií

Vývoj dezinfekčních látek v rámci FN HK

Vývoj dezinfekčních látek typu kvartérních amoniových solí (KAS) probíhá v rámci pracoviště Centra biomedicínského výzkumu Fakultní nemocnice Hradec králové (CBV FN HK) již od jeho vzniku v roce 2012. V období posledních zhruba deseti let se ale významně zvýšilo množství projektů řešených na toto téma a rovněž počet spřízněných pracovišť ochotných rozvíjet dlouhodobou spolupráci (Univerzita Obrany, VUT v Brně, Univerzita v Lublani a další). PharmDr. Jan Marek, Ph.D., který má tento vývojový směr v rámci FN HK na starosti, se tomuto tématu věnuje již od roku 2006. Za tuto dobu bylo připraveno a otestováno více než 180 nových dezinfekčních látek, z nichž některé prošly cestou od základního testování, přes patentovou ochranu, certifikované testování až k nabídce na jejich komercializaci a využití v praxi.

Dezinfekční látky jsou podobně jako antibiotika látky schopné ovlivnit růst nebo životní cyklus celé řady mikroorganismů. Na rozdíl od antibiotik, ale nejsou řazeny mezi klasická léčiva (tedy neprochází klinickou fází testování) a mají za úkol především hubit mikroorganismy za co nejkratší dobu. Dezinfekční látky nejrůznější povahy se používají již mnoho let v rámci tzv. dezinfekčních plánů jako preventivní krok k zabránění šíření infekčních chorob obecně všude tam, kde dochází k větší koncentraci lidí. Samozřejmě největší důraz je kladen na zdravotnická zařízení, jakožto místa se zvýšeným výskytem nebezpečných patogenů i vnímavých jedinců (pacientů). Během posledních několika let však, především v důsledku pandemie nemoci Covid-19, udělala z preventivní dezinfekce velmi rozšířenou rutinu každodenního života.

Kvartérní amoniové soli (KAS) jsou jednou ze skupiny látek, které se k tomuto účelu využívají. Již v roce 1935 byla objevena biocidní účinnost látek tohoto typu a některé z nich se používají dodnes. Látky typu KAS patří mezi netoxické, širokospektré, snadno připravitelné a stabilní látky, které velmi efektivně hubí především bakterie, kvasinky a obalené viry. Látky jsou často součástí nejrůznějších přípravků používaných jako dezinfekční roztoky, dezinfekční ubrousky, konzervanční složky v očních kapkách, smáčivé látky v kosmetice či avivážích apod. I přesto, že je registrováno poměrně velké množství látek KAS, je stále velká poptávka i po látkách nových z toho důvodu, že mikroorganismy jsou

schopny si časem zajistit odolnost (rezistenci) vůči dlouhodobě používaným dezinfekcím. Stávající látky tak často již nespĺňují požadovanou účinnost či jsou na některé kmeny mikroorganismů zcela neefektivní, mají vyšší nebezpečnost (toxicitu) na člověka, špatnou rozpustnost ve vodě, a tak i celkovou praktickou užítost.

V rámci Fakultní nemocnice Hradec Králové se tak věnujeme přípravě nových látek, u kterých je kromě hodnocení antimikrobního účinku brán zřetel i na další výše zmíněné vlastnosti. Všechny navržené a nově připravené látky

Od roku 2006 bylo připraveno a otestováno více než 180 dezinfekčních látek

jsou nejdříve charakterizovány pomocí analytických metod a následně rychlou screeningovou formou hodnotíme jejich účinnost na širokém spektru mikroorganismů. V rámci tohoto testování jsou zahrnuty bakterie, jak standardní kouspené ze sbírek, tak získané z klinického provozu FN HK, a to včetně vysoce odolných kmenů díky spolupráci s Ústavem klinické mikrobiologie a oddělení hygieny. Stejně základní ověření probíhá i na houbových a virových kmenech. Všechny látky jsou rovněž hodnoceny na jejich toxický efekt vůči savcím buňkám jako jeden z parametrů bezpečnosti. Nejúčinnější a bezpečné látky jsou pak podrobeny tzv. pokročilým testům, kam zahrnujeme např. testování na bakteriálním biofilmu či testy dle evropských směrnic. Zároveň bereme v potaz i fyzikálně-chemické vlastnosti látek (především rozpustnost). Vybrané nejlepší látky jsou pak patentovány a podrobeny certifikovaným testům a následně nabídnuty ke komercializaci a využití v praxi. Dvě nejnadějnější látky připravené v rámci FN HK tak na svou cestu do praxe zatím čekají. Složitá legislativa jak v rámci registrace, tak patentového vlastnictví, finanční náročnost dalších testů nutných k registraci a poměrně dlouhý časový interval a vysoké finanční nároky k prvotnímu uvedení na trh prozatím tuto fázi vývoje nedovolují dotáhnout do konce čistě v podmínkách FN HK a je zapotřebí zapojení komerčního partnera.

prof. PharmDr. Ondřej Soukup, Ph.D.

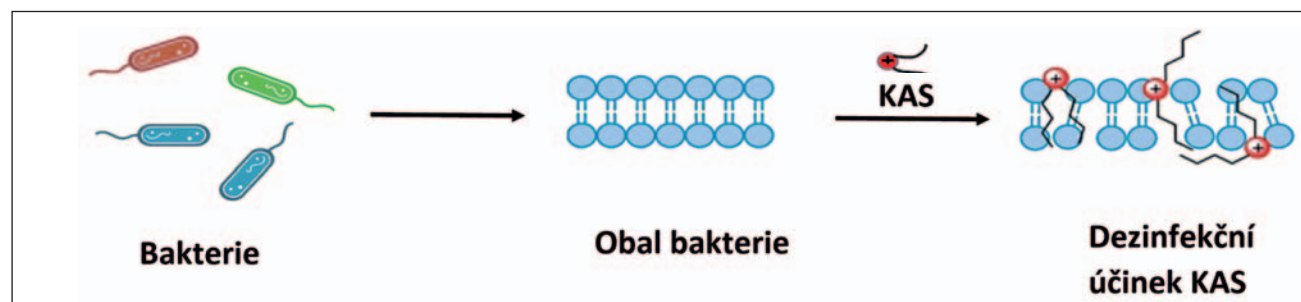

Schéma: Mechanismus dezinfekčního působení kvartérní amoniové soli (KAS)

Jubilejní ročník mezinárodní konference doktorandů

Akademici a studenti po vyhlášení oceněných prezentací ve velké posluchárně výukového centra

Tradičně, a již jako její 20. ročník, byla od 29. listopadu do 1. prosince 2023 uspořádána mezinárodní konference studentů DSP. V mírně inovovaném organizačním kabátu bylo zajištěno příjemné prostředí setkání mladých výzkumníků z řady zemí Evropy a naší republiky, kterého se po dlouhé době sice nezúčastnili reprezentanti Univerzity Maastricht, ale zato přibyli kolegové z polských lékařských univerzit a nejbližší hosty vyslala opět Lékařská univerzita v Tbilisi. Pod vedením prof. MUDr. Petra Hejny připravil tuto významnou událost organizační výbor, který se začal scházet k přípravám vlastní realizace a řešil potřebné kroky pro zajištění pobytu přednášejících již od května 2023. Významným příspěvkem k naplnění zamýšlených cílů byla práce referentek z grantového a zahraničního oddělení děkanátu naší fakulty Ing. Evy Macourkové, Mgr. Terezy Silbermaglové, Sary Podhrázké a dalších jejich kolegyně z oddělení Propagace a vnějších vztahů pod taktovkou Ing. Pavly Sedlářové-Karáškové. Dámy se vzorně postaraly především o pohodlí všech účastníků zajištěním dárků pro přednášející, dopravy zahraničních hostů, jejich ubytování v příjemném prostředí hotelu U královny Elišky a prakticky celodenní péči s pohoštěním v prostorech výukového centra LF v naší fakultní nemocnici. Hladkému průběhu setkání také významně přispěli naši medici z řad zájemců o SVOČ. Finanční podporu události zajistily především grantové projekty SVV a Cooperatio UK a dary příznivců naší fakulty takovou měrou, že pouze dopravu si prezentující hradili z vlastních zdrojů.

Účastníci vědeckého rokování z řad našich studentů a jejich školitelů vyslechli 33 prezentací a shlédli 12 komentovaných plakátových sdělení. Jejich autory byli studenti ze všech lékařských fakult univerzit ČR a dále ze Slovenska, Německa, Chorvatska, Rakouska, Velké Británie, Ukrajiny, Gruzie a Polska, odkud dorazilo mj. pět studentů a studentek a prof. Anna Lewandowska-Polak z Lékařské univerzity v Lodži se svou vyzvanou prezentací a se svými studenty. Dalším milým hostem s vyzvanou přednáškou se stal prof. MUDr. Václav Liška, Ph.D., který je významným mladým chirurgem a jedním z vedoucích pracovníků Biomedicínského centra LF v Plzni.

Odborným programem konference provázeli studenti prezentující výsledky své výzkumné práce akademici naší fakulty jako moderátoři jednotlivých bloků přednášek a posterové sekce. Ti poté vytvořili hodnotící komisi a rozhodli o nejlepších vystoupeních v jednotlivých vyhlášených kategoriích, v nichž byli oceněni většinou tři nejlepší:

Best Lecture in Experimental Research:

1. GROBORZ ONDŘEJ (1st Faculty of Medicine, Charles University): Pharmacokinetics of Intramuscularly Administered Thermoresponsive Polymers
2. VADOVIČOVÁ NATÁLIA (Faculty of Medicine, Masaryk University): eIF4F Controls AMPK Activity in Malignant Melanoma
3. JIRÁSKO MICHAL (Faculty of Medicine in Pilsen, Charles University): Glycoprofiling of Proteins Applicable as Biomarkers of Prostate Cancer

Best Lecture in Clinical Research:

1. NAVRÁTIL PAVEL (Faculty of Medicine in Hradec Králové, Charles University): Syndecan-1 Levels in Organ Donors and Kidney Transplant Recipients
2. GREGUŠOVÁ ALEXANDRA (3rd Faculty of Medicine, Charles University): Gene Expression Profiling of Primary Low- and High-Grade Bladder Cancer in Relation to Circulating Tumor Cell Dissemination
3. HURYCH JAKUB (2nd Faculty of Medicine, Charles University): Faecal Bacteriome and Metabolome Profiles Associated with Decreased Mucosal Inflammatory Activity Upon Anti-TNF Therapy in Paediatric Crohn's Disease

Best Poster:

1. ROCHA NINA (Hull York Medical School): Investigating Host-Bacteria Interactions in Aging Skin Using Long-read Sequencing
2. BANNI AML MUSTAFA (Faculty of Medicine in Hradec Králové, Charles University): Aspirin Therapy Increases Likelihood of Operability and Reduces Metastatic Risk in Pancreatic Adenocarcinoma
3. AL AKKAD MARWAN (Faculty of Medicine, Palacký University Olomouc): Are Restorations Manufactured by Cad/Cam Ready to Fixation without Adjustments?

Speakers Award „Best Lecture“:

VIRAG DAVOR (School of Medicine, University of Zagreb): Circadian Locomotor Dysrhythmia and Therapeutic Potential of Methylphenidate in a Rat Model of Sporadic Alzheimer's Disease

Vítězům ve všech kategoriích byly na slavnostním vyhlášení výsledků předány finanční a věcné ceny. Za poskytnutí finančních darů na peněžní ceny vítězům je naší povinností

ze srdce poděkovat našim štědrým mecenášům pánům MUDr. Jiřímu Štěpánovi, CSc. a Josefu Plašilovi a firmě RIESGO s.r.o. zastoupená panem Robinem Říčařem.

Každý den konference byl v rámci odborného programu uzavřen vystoupením vyzvaných akademiků a vynikajících lékařů ve svých oborech. Bylo možné si vyslechnout informace o pokrocích a metodikách současné imunologie a alergologie z úst prof. Lewandowské-Polakové a o těsném sepětí experimentální a klinické chirurgie díky vysoké odbornosti a zkušenostem chirurga prof. Lišky. Součástí jejich vystoupení byly diskuze z pléna i v kuloárech konference.

Kromě společenských a dalších odborných setkání o přestávkách mezi přednáškovými bloky u nápojů a dalšího občerstvení, společných obědů a večerních rautů přispěla k přátelské pohodě a dobré náladě i hudební vystoupení. Postarali se o ně

smíšený pěvecký sbor Jitro a naši muzikálně nadaní studenti v předvánoční atmosféře u zářící jedličky v pásmu písní a klasických hudebních skladeb nazvaném „Soul of Advent“.

Poslední den konference byl věnován exkurzi do firmy Ella, v níž se snoubí základní výzkum a vývoj s medicínskou praxí v oblasti řešení závažných stavů dutých orgánů. Velmi pozorným hostitelem a průvodcem tam byl pan docent Volenec se svými spolupracovníky.

Všichni z nás, kdo jsme se konference a jejích doprovodných akcí zúčastnili, určitě nelitovali času, který si ze svých standardních denních pracovních i osobních povinností pro ni ukrojili. Nezbyvá než využít všechny nasbírané zkušenosti a trvajícím entuziazmus a společně je investovat do dalších ročníků této jedinečné tuzemské sešlosti doktorandů, jejich následovníků a učitelů.

Milan Kaška

36. český a slovenský neurologický sjezd

Ve dnech 29. 11. – 1. 12. 2023 se v Kongresovém centru Aldis v Hradci Králové uskutečnil 36. český a slovenský neurologický sjezd. Akci pořádaly jako již tradičně Česká neurologická společnost ČLS JEP a Slovenská neurologická spoločnosť a záštitu poskytli hejtmán Královéhradeckého kraje Mgr. Martin Červíček, brig. gen. v. v., ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové MUDr. Aleš Herman, Ph.D., děkan Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D. a primátorka statutárního města Hradec Králové Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D. Sjezd se vrátil do Čech po čtyřech letech, předchozí se konal v roce 2019 v Praze, do Hradce Králové se jeho pořádání vrátilo dokonce po 13 letech. Kongresové centrum Aldis je vyvedené v poněkud retro stylu, na druhou stranu ale poskytlo rozlehlelé prostory nejen pro odborný program sjezdu, ale i pro doprovodnou výstavu firem.

Odborný program sjezdu pokrýval všechna hlavní neurologická témata a na jeho organizaci se aktivně podíleli zástupci odborných sekcí ČSN i SNeS, ale i České ligy proti epilepsii, Společnost dětské neurologie a Společnost rehabilitační a fyzikální medicíny. Do Hradce Králové dorazilo více než 900 účastníků z celé ČR a Slovenska. V rámci plenárního Zahajovacího symposia zazněla mimo jiné velmi zajímavá a aktuální přednáška K. Lepkové na téma Umělá inteligence: principy a využití v neurologii. Součástí programu sjezdu byly přednáškové bloky zaměřené nejen na hlavní neurologická témata, jako jsou cerebrovaskulární, demyelinizační, extrapyramidová, neuromuskulární onemocnění, bolesti hlavy, epilepsie a kognitivní poruchy, ale i na problematiku neurochirurgie, neurointenzivní medicíny, neuropsychiatrie, neurorehabilitace, onemocnění páteře a míchy a poruchy spánku. Po několika letech bylo prezentováno také sedm kontroverzí, které jsou velmi oblíbené. Účastníci mohli využít také tradiční výukové kurzy zaměřené opět na hlavní témata neurologie. V závěrečném plenárním symposiu pak garanti jednotlivých bloků prezentovali, co bylo podle nich To nejlepší ze sjezdu.

Kromě odborného programu měli účastníci možnost zúčastnit se i programu společenského. Jeden večer mohli zhlédnout One man show Jiřího Krhuta následovanou večerí v divadle Drak a další večer absolvovat společenský večer v Petrof Gallery. Kulturní centrum Petrof Gallery bylo otevřeno v roce 2017 přímo v areálu továrny Petrof, světoznámé firmy zaměřující se na výrobu pian. Vzniklo rekonstrukcí staré výrobní haly a na ploše 1 600 m² je zde jeden z největších a nejmodernějších pianosalonů ve střední Evropě, prostornou víceúčelovou halu se špičkovou akustikou a hudební kavárnu se samohrajícím klavírem. O architektonické kvalitě tohoto projektu svědčí fakt, že získal titul Stavba roku Královéhradeckého kraje 2018 a v celostátní soutěži Stavba roku 2018 obdržel Zvláštní cenu časopisu Stavebnictví. Program obou těchto večerů byl hodnocen velmi pozitivně, někteří účastníci sjezdu pouze litovali omezené kapacity především v divadle Drak.

Podle dotazníkového šetření provedeného mezi jeho účastníky byl sjezd hodnocen velmi pozitivně jak po stránce odborné, tak i společenské (připomínky byly především ke kvalitě ubytování v některých hotelech a k časové kolizi některých příbuzných témat, které se však vzhledem k rozsahu akce nepodařilo zcela vyhnout). Jako pořadatelé jsme tedy byli rádi, že sjezd proběhl na vysoké úrovni, každý účastník si mohl vybrat některé pro něj zajímavé téma a že program sjezdu byl přínosný pro praxi. Náš dík patří všem aktivním i pasivním účastníkům a také agentuře MH Consulting, která sjezd pomohla zorganizovat na profesionální úrovni.

*prof. MUDr. Roman Herzig, Ph.D., FESO, FEAN,
předseda sjezdu*

Neurologická klinika FN a LF HK

prof. MUDr. Petr Marusič, Ph.D.

předseda Vědeckého a programového výboru

Neurologická klinika 2. LF UK a FN Motol

Zdroj: Cesk Slov Neurol N 2024; 87/120(1): 79–80

Hradecký kardiologický den

Kardiologická klinika uspořádala 8. 12. 2023 ve Výukovém centru LF HKv areálu FN HK pod záštitou ředitele FN Hradec Králové MUDr. Aleše Hermana, Ph.D. a děkana LF UK v Hradci Králové prof. MUDr. Jiřího Mandáka, Ph.D. již tradiční Hradecký kardiologický den.

Úvodní slovo pronesl přednosta Kardiologické kliniky FN HK prof. MUDr. Jan Vojáček, Ph.D., ředitel FN HK MUDr. Aleš Herman a děkan LF HK prof. MUDr. Jiří Mandák.

Letošní sympozium jsme se rozhodli věnovat připomenutí 70. výročí od první operace s použitím mimotělního oběhu (J. H. Gibbon, 6. května 1953, Philadelphia).

Před vlastním odborným programem bylo slavnostní příležitosti využito ke gratulaci vedoucímu kardiologovi Kardiologické kliniky MUDr. Miroslavu Brtkovi, Ph.D., k jeho 60. narozeninám. MUDr. Brtko svou celoživotní odbornou i vědeckou prací významně přispívá k vynikající úrovni pracoviště.

První blok byl věnován mimotělnímu oběhu a mechanickým srdečním podporám.

Úvodní přednášku měl exkluzivně připravenou prof. Pavel Žáček. Ve své bohaté a důvtipně ilustrované prezentaci dokázal vtáhnout posluchače do dramatického líčení snad nejbouřlivějšího rozvoje kardiologie – období počátků operačních výkonů na otevřeném srdci s použitím mimotělního oběhu. Z průkopnických výkonů uvedl přechodně se uplatňující výkony na zkříženém oběhu, kdy byl rodič stejné krevní skupiny kanylami propojen s oběhem operovaného dítěte. Po dobu, kdy rodičovské srdce bylo pohonnou jednotkou i pro dětský oběh, bylo umožněno na limitovanou dobu operované srdce dítěte zastavit.

Vlastní přístroj pro mimotělní oběh byl vynalezen a poprvé použit Gibbonem a jeho týmem. Z prvních 8 operací však přežila pouze jedna pacientka a Gibbon nechtěl dále pokračovat. Spolupodílel se na pokračování dalšího rozvoje mimotělního oběhu na Mayo Clinic v Rochesteru. Tam již z dalších 8 operací přežili 4 pacienti.

S úctou si uvědomujeme, jak progresivní bylo pracoviště v Hradci Králové, když již za 5 let po zavedení operací srdce v mimotělním oběhu začal program těchto operací v Hradci Králové pod vedením prof. Jaroslava Procházky. Bylo to jen s minimálním odstupem za první operací srdce s použitím

mimotělního oběhu v Československu, provedenou v Brně prof. Navrátillem.

O tom zaslíbeně hovořil vedoucí perfuzionista naší kliniky Martin Volt, který je zároveň předsedou Společnosti pro mimotělní oběh ČR. Podtrhl, že první přístroje pro mimotělní oběh byly vydobeny v Adast Dobruška a další komponenty v ZVÚ v Hradci Králové. Dnes se však již perfuze dostala na úroveň, kdy jsou přístroje a komponenty celosvětově vyráběny v několika špičkových firmách a v mnoha různých technicky dokonalých podobách denně zachraňují životy.

O nejnovější generaci axiální mechanické podpory Impella 5,5 a jejím použití u vysoce rizikových kardiologických pacientů hovořil přednosta IKEM Praha prof. Ivan Netuka, který patří mezi respektované odborníky v oblasti mechanických srdečních podpor.

O dlouhodobé mechanické podpoře levé komory, indikacích a úskalích zaslíbeně hovořil ředitel CKTCH Brno doc. Petr Němec. Koronární intervence s oběhovou podporou přednesl velmi zkušený intervenční kardiolog MUDr. Josef Bis. MUDr. Štěpán Černý prezentoval zajímavé zkušenosti ze svého odborného pobytu kardiologa v mise v Keni.

Potěšilo nás, že jsme si mohli vyslechnout též odborná sdělení ze spřátelených a spolupracujících pracovišť z Edumed (MUDr. J. Veselý a MUDr. J. Kajzr). MUDr. Ivo Varvařovský z Kardiocentra Agel Pardubice upozornil na problematiku závěru ouška levé síně.

Primář MUDr. Ivo Hanke, který je vedoucím lékařem hrudní chirurgie, informoval o zahájení programu robotické hrudní chirurgie ve FN HK. Posluchačům pomohl pochopit, o jak náročné zavádění nové technologie se jedná a jaký potenciál má robotická technologie pro léčbu chirurgických onemocnění v oblasti hrudníku.

MUDr. Miroslav Brtko s nadhledem zkušeného kardiologa upozornil na indikace k chirurgické léčbě trikuspidální insuficience.

Na závěr shrnul prof. Jan Vojáček pohled na chirurgickou léčbu trikuspidální regurgitace: Kdy chirurgická a kdy katetrizace léčba trikuspidální regurgitace?

Pro organizátory akce byla potěšením hojná účast (celkem 176) zdravotnických pracovníků včetně hostů z jiných pracovišť. To nám jistě dává chuť a motivaci pro přípravu dalšího ročníku.

Prof. MUDr. Jan Harrer, CSc.

XXIII. Hradecké pediatrické dny

Soustředěné auditorium naslouchá sdělení MUDr. Kračmarové o aseptických meningitidách u dětí

Koncem roku 2023 se v kongresovém centru Aldis v Hradci Králové konala pod záštitou ředitele Fakultní nemocnice MUDr. Aleše Hermana, Ph.D. a děkana Lékařské fakulty Hradec Králové prof. MUDr. Jiřího Mandáka, Ph.D. již po třiatřicetileté tradiční akci Hradecké pediatrické dny. V chladném listopadovém počasí s přeháňkami sestávajícími z deště a sněhu se do tepla uchýlilo téměř dvě stě pediatrů a sester. Ale nejen jich – součástí kongresu byla totiž (jako obvykle) sekce pro učitele škol při zdravotnických zařízeních.

V pátek 24. listopadu po hudebním zahájení (v režii frekventantů hudebních oborů při ZUŠ Habrmanova), kterého byla bohužel přítomna jen menší část účastníků, začal kongres přednáškou MUDr. Ryškové. Primářka Ústavu klinické mikrobiologie přehledně rekapitulovala aktualizovaná doporučení pro antibiotickou léčbu komunitních respiračních onemocnění u dětí. Bohatou diskuzi vyvolala také MUDr. Kračmarová s přednáškou Aseptické neuroinfekce v dětském věku, ve které důkladně shrnula své obrovské zkušenosti.

Páteční program obsahoval také část věnovanou hematologickým obtížím u novorozenců, a to specificky anémii a nekonjugované hyperbilirubinémii. V podvečer proběhl ještě blok týkající se novinek v možnostech diagnosticky a léčby vybraných vzácných onemocnění (např. hemolyticko-uremického syndromu, hyperhomocysteinémie či primární hyperoxalurie), kterého se se svými sděleními účastnili také vzácní hosté – doc. Jakub Zieg, vedoucí pracovní skupiny dětské nefrologie z Fakultní nemocnice v Motole, a doc. Pavel Ješina z Kliniky pediatrie a dědičných poruch metabolismu při 1. lékařské fakultě UK a Všeobecné fakultní nemocnici v Praze.

Sobotní program otevřel společný blok pro lékařskou i sesterskou sekci, který byl věnován Family centered care – péči zaměřené na rodinu. Jedná se o inovativní koncept v přístupu k rodičům i pacientům na novorozeneckých a pediatrických

odděleních, který rodičům poskytuje větší prostor zapojit se do péče o pacienta. Jeho výhody i úskalí nejprve vysvětlily vážené zahraniční přednášející – profesorka Liisa Lehtonen, autorka konceptu, a psychologka Sari Ahlqvist-Björkroth, jako autorka víceúrovňového implementačního programu (obě jsou z Finska). Praktický vzhled pak zprostředkovaly zástupkyně personálu Pardubické nemocnice, které měly velmi aktuální zkušenosti čerstvě po absolvování dvouletého přechodu na metody Family centered care.

Program lékařské sekce zahrnoval v sobotu 25. listopadu také blok dětské gastroenterologie a blok dětské pneumologie. V rámci gastroenterologie posluchače zaujala přednáška MUDr. Kotalové z Pediatrické kliniky v Motole, která shrnula své dlouhodobé zkušenosti s transplantacemi jater u dětí. Pneumologický blok byl zaměřen zejména na cystickou fibrózu, protože zavádění moderní léčby zcela mění problematiku dětských pacientů. Zásadní poznatek sdělil ve své přednášce MUDr. Kerekes z Kliniky nemocí plicních a tuberkulózy při FN Brno. Je jím skutečnost, že pacienti již při léčbě CFTR modulátory nemají problémy s maldigestí, a je tedy nutné změnit přístup k jejich nutrici. Při dodržování dosud zavedených výživových postupů totiž dochází k nárůstu projevu metabolického syndromu.

V rámci sesterské sekce byla prezentována četná kazuisťická sdělení a také shrnující přednášky na témata vývoje péče u novorozenců a péče o umírajícího novorozence a jeho rodinu. Program kongresu byl zakončen v sobotu kolem třetí hodiny odpoledne. Vzhledem k pozitivním ohlasům se domníváme, že kongres má nadále v kalendáři odborných pediatrických akcí své místo, a tudíž se již připravujeme na další ročník. Závěrem bychom chtěli velmi poděkovat všem přednášejícím a posluchačům a také vyzdvihnout spolupráci s agenturou, která zajistila důslednou a bezproblémovou organizaci.

MUDr. Jiří Náhlavský
za organizační a vědecký výbor kongresu

Péče o zaměstnance FN HK

Fond kulturních a sociálních potřeb v roce 2024

V souvislosti se změnami vyvolanými vládním konsolidačním balíčkem schváleným na konci roku 2023 došlo z výrazným změnám v oblasti Fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP). K poslednímu prosinci byla zrušena Vyhláška Ministerstva financí 114/2002 Sb. o FKSP, kterou nahradil Zákon 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a Metodický pokyn Ministerstva financí k zajištění jednotného postupu při tvorbě a hospodaření s FKSP.

Zároveň došlo ke snížení finančního přidělu do FKSP o polovinu, přičemž 50 % z obdržitého budgetu musí být povinně alokováno jako příspěvek od zaměstnavatele na sportovní produkty na stáří zaměstnanců. Dosud mezi tyto produkty patřilo penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření. Bankovními a investičními institucemi jsou však již připra-

vovány nové produkty, na které budou moci zaměstnanci příspěvek od zaměstnavatele využít.

Druhá polovina přiděleného budgetu do FKSP v roce 2024 bude rozdělena mezi všechny pracovníky FN HK jako plošný zaměstnanecký benefit na stravné při dodržení pravidel dle platné Kolektivní smlouvy.

S ohledem na výše uvedené dojde k 31. 3. 2024 k ukončení provozu cafeterie Gallery Beta a zaniknou tak osobní zaměstnanecká konta. Podrobně byli zaměstnanci informováni prostřednictvím intranetu, případně od svých nadřízených.

Všechny uvedené změny a dopady konsolidačního balíčku na tvorbu a rozdělování FKSP v královéhradecké fakultní nemocnici byly projednány se všemi odborovými organizacemi působícími ve FN HK.

*Ing. Vladimíra Svobodová,
vedoucí oddělení péče o zaměstnance FN HK*

Psychosociální pomoc ve FN HK

Fakultní nemocnice Hradec Králové nabízí zaměstnancům v akutních krizových situacích pomoc Psychosociálního intervenčního týmu. Hlavním cílem této podpory je pomoc obnovit psychické síly po prožití nadlimitní stresové zátěže.

„Práce ve zdravotnictví je mimořádně náročná a peer program je jednou z možností podpory zaměstnanců. Jsme rádi, že tento program v naší nemocnici již několik let funguje a zaměstnanci jej v případě mimořádně psychicky náročných situací využívají,“ uvedla Mgr. et Mgr. Andrea Nečasová, koordinátorka Psychosociálního intervenčního týmu FN HK.

Pro zaměstnance nemocnice je připravena pomoc speciálně vyškolených kolegů, takzvaných peerů, kteří poskytují první psychickou pomoc na kolegiální úrovni. Hlavním principem peer podpory je co největší profesní blízkost. Proto jsou v týmu peerů FN HK zastoupeny různé kategorie zdra-

votnických pracovníků (sanitář, sestra, zdravotnický záchranář, radiologický asistent, lékař). Tato pomoc je anonymní a bezplatná, zdravotníkům pomáhá snížit riziko profesního selhání a profesního vyhoření. Zaměstnanci nemocnice se mohou dozvědět více o této podpoře na intranetu FN HK v záložce Služby zaměstnancům – Psychosociální intervenční péče.

Fakultní nemocnice Hradec Králové nabízí psychosociální pomoc také rodinám hospitalizovaných pacientů a jejich blízkým v psychicky náročných situacích, (sdělení závažné zprávy, kritický stav či úmrtí blízké osoby). Krizovou pomoc rodinám a blízkým našich pacientů zprostředkovávají zdravotničtí intervenční v režimu 24/7. Důležitým prin-

cipem pomoci je okamžitá dostupnost a zajištění kontinuity péče o zasažené. V případě potřeby intervenční zprostředkuje další odbornou pomoc v terénu. O přivolání intervenční rozhoduje personál oddělení na základě vyhodnocení situace. O pomoc mohou personál přímo požádat i ti, kteří za pacienty do FN HK docházejí a prožívají psychicky náročnou situaci.

Psychosociální intervenční tým FN HK se stává také součástí koordinované krizové pomoci během mimořádných událostí velkého rozsahu. Jeho členové pomáhali v zasažených oblastech tornádem na Jižní Moravě, pracovali na krizových linkách MZČR během covidové pandemie a v prosinci minulého roku působili na krizových linkách Policie ČR a Magistrátu Hlavního města Prahy po střelbě na FF UK v Praze.

*Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK*

Mayo Clinic 2023

Zdravím! Jmenuji se Vojta Lipták a v létě 2023 jsem jako čerstvý šesták od fakulty získal jedinečnou možnost se zúčastnit tříměsíční stáže na velice prestižní Mayo Clinic ve Spojených státech amerických, konkrétně ve městě Rochester ve státě Minnesota. Rád bych Vám touto cestou tuto stáž představil a hlavně Vás nalákal k tomu si přihlášku na tuto stáž podat – takové příležitosti se Vám pravděpodobně už nikdy nedostane.

Měl jsem tu čest být umístěn na oddělení mé první volby, do Výzkumného centra pro Alzheimerovu chorobu jakožto instituce spadající pod divizi behaviorální neurologie. Konkrétně jsem spolupracoval hlavně s Dr. Marií Vassilaki, epidemioložkou, se kterou jsme pracovali na projektu zabývající se existujícími plazmatickými biomarkery demence jakožto možnými prediktory kognitivního úpadku u nedeMENTních pacientů. Většina mé práce na Mayo Clinic byla složena z rešerší, telekomunikací a porad, psaní různých textů, konferencí, a samozřejmě analýzou dat našeho projektu. Kromě samotného projektu jsem měl i mnoho dnů, kdy jsem si mohl „odskočit“ z centra a díky tomu jsem měl možnost se účastnit mnoha seminářů a přednášek spolu s neurologickými residenty (americký ekvivalent k neatestovanému lékaři) a tedy se cítit jako součást jejich klinického týmu. Naše centrum bylo již od pohledu dost dobře financované a mohlo by tedy dovolit produkovat a analyzovat vysoce extenzivní a cenná data: již od roku 2004 vede soustavné šetření u účastníků hned dvou obrovských prospektivních kohort (každá o cca 5 000 účastnících docházejících do centra pravidelně po celý jejich život) za účelem temporálního sběru dat o jejich kognitivních výkonech z psychotestů, dat získaných z krve a dokonce i MRI, PET skenů a lumbálních punkcí. Centrum bylo tedy schopné kontinuálně produkovat obrovské množství vysoce relevantních článků každý rok a já jsem mohl být v centru dění.

Samotná stáž tedy byla extrémně zajímavá, každý den mě uchvacovala svým rozsahem a dopadem a já jsem moc rád za zkušenost, které by se mi v Česku nikdy nedostalo. Také jsem ocenil, že jsem měl na rozdíl od jiných stážistů z naší fakulty na Mayo možnost i vidět a komunikovat s pacienty/účastníky našich kohort, což výzkumné stáže na Mayo standartně nenabízejí. Třešničkou na dortu pro mě potom byl poslední týden mě stáže, kdy mi má mentorka zařídila vstup na konferenci mladých vědců v Rochesteru, kde jsem měl jedinečnou možnost prezentovat svůj vlastní poster o dílčích výsledcích našeho výzkumu a networkovat s mými (téměř) vrstevníky z celého světa. Ke stáži samotné je ještě váže jedna důležitá zajímavost – většina klinických i neklínických oddělení na Mayo Clinic má nastavený dress code minimálně jako business casual, nikoliv českou „bělobu“, takže se nezapomeňte svého mentora na toto zeptat a podle toho se zabalit.

Jak jsem zmínil, hlavní část Mayo Clinic se nachází v Rochesteru, městě v Minnesotě. Město jako takové bylo na rozdíl od většiny amerických měst velmi přátelské i pro chodce bez auta, nekopcovité, nabízelo dost zeleně, obchody blízko centra města, a tedy bych ho jako Evropan pova-

žoval za „město k životu“. Co se týče bydlení, sehnali jsme si ho jakožto tři Češi přímo v centru města pár minut pěšky od hlavního kampusu, kde jsme si pronajali Airbnb na celé tři měsíce. To bylo výborné rozhodnutí a podobně bych to takto doporučil každému – měsíční nájem byl velmi příznivý a v apartmánu bylo kompletně vše, co jsme potřebovali k životu, navíc jsme měli štěstí i na přátelského majitele. Během července a srpna je v Minnesotě velice horko, průměrná teplota je kolem 35°C a jasno, prokládáno občasnými bouřkami. V září je už pak o dost chladněji, zabalte se proto do každého počasí. Rochester se nachází asi hodinu autem od Minneapolis, největšího města Minnesoty, kde je také mezinárodní letiště, které pravděpodobně využijete k příletu. Je to velmi moderní a zajímavé město s mnoha mrakodrapy, zajímavostmi a hlavně pivovary. Nachází se také hned vedle hlavního města Minnesoty, St. Paul. Minnesota je stát s obrovským přírodním bohatstvím, mě osobně její příroda a zeleň velmi připomínala tu středoevropskou. Dominantou Minnesoty jsou jezera – je přezdívaná „Země deseti tisíců jezer“ – a dále hned několik nádherných národních parků. Sousedí s Velkými jezery, které rozhodně stojí za to navštívit (a zaplavat si tam na kajacích). Dále je Rochester zhruba 4 hodiny autem od Chicaga, třetího největšího města USA v sousedním státě, které bych rozhodně nevynechal; my si na něj vyhradili hned čtyřdenní výlet. K pronájmu auta jsme využili online platformu Turo, která na rozdíl od klasických autopůjčoven nevyžadovala kreditní kartu, kterou nikdo z nás nevládnul.

Dále bych chtěl zmínit něco o přihláškovém a vízovém procesu, jakožto o „strašáku“ této stáže. V prvé řadě je důležité zachovat chladnou hlavu. Ano, před odletem toho budete

muset udělat skutečně hodně, ale opravdu se to nakonec vyplatí (!). Pohovor s Dr. Temesgenem je vždy velice přátelský a hlavně krátký, zhruba na 4 minuty. Pan profesor po Vás bude chtít hlavně slyšet o konkrétních laboratořích, výzkumných centrech a případně jménech výzkumníků, kam byste chtěli být umístěni v rámci své stáže. Zkuste být co nejvíce konkrétní, velmi to zvyšuje šance, že se poté Dr. Temesgenovi podaří umístit Vás na dané místo. Také ho zajímá, zda máte preferenci aplikované (klinické) či základní (laboratorní) vědy. Až Vám po pohovoru přijde od Dr. Temesgena konfirmační email, kde bude uvedeno jméno mentora, který svolil si Vás vzít pod sebe, začne celý proces nabírat rychle na obrátkách. Přijde Vám mnoho emailů s mnoha instrukcemi od HR oddělení Mayo Clinic, imigračního oddělení Mayo Clinic a i od GZO naší fakulty. Doporučuji si jednotlivé emaily s instrukcemi vytisknout a postupně odškrtnávat, abyste na nic nezapomněli. Dále si budete muset sami zažádat o americké vízum J1, pro které budete muset pravděpodobně navštívit ambasádu v Praze. Pozor, čekací doby na pohovor na ambasádě jsou dost dlouhé, ovšem lze zažádat o urychlenou schůzku, kterou Vám ambasáda téměř jistě schválí, proto nezapomejte! Lze tyto urychlené schůzky stihnout dokonce i dvě před odletem, pokud jste si třeba špatně vyplnili některé dokumenty, jako se to stalo mě. Takže hlavu vzhůru.

Úplným závěrem bych chtěl velice poděkovat naší fakultě, grantovému a zahraničnímu oddělení, a Univerzitě Karlově za tuto úžasnou možnost a spolufinancování této stáže z Fondu Mobility, ze kterého mi bylo proplaceno zhruba 40 % veškerých výdajů za celý pobyt. To je velká částka, bez které bych pravděpodobně ani vyjet nemohl, a jsem za to velmi vděčný.

Pokud máte zájem o vědu jakožto (jakkoliv velkou) sou-

část Vašeho budoucího profesního života a splňujete kritéria přihlášky, je toto jedinečná příležitost, kterou si prostě nemůžete nechat ujít. Skutečně.

V případě jakýchkoliv otázek mě kontaktujte na liptakv@lfhk.cuni.cz, případně na sociálních sítích. *Vojta Lipták*

Nová kniha

Lochmannová, A., Šafr, M.: Ti, kteří se rozhodli, Academia, 2024.

V lednu letošního roku vyšla v nakladatelství Academia odborná knižní monografie s názvem **Ti, kteří se rozhodli**, autorů Ing. A. Lochmannové, Ph.D., MBA (Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni) a MUDr. M. Šafra (Ústav soudního lékařství Lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice Hradec Králové). Práce autorů reprezentujících sociokulturní antropologii – etnologii a soudní lékařství se věnuje aktuálnímu a v odborných kruzích diskutovanému, někdy však rovněž ignorovanému, skrývanému a rádooby tajemnému fenoménu moderní lidské společnosti – **sebevraždě**. Po exkurzu k etymologickému pů-

vodu užívané terminologie referuje proměny vnímání sebevraždy a přístupu k ní od starověkých filozofů až po sociology, filozofy, lékaře a psychology současnosti, rovněž dokumentuje vzájemný vztah sebevraždy a víry nejčastějších náboženství. Kvalifikuje typologii sebevražedných aktů ze sociologického a forenzního hlediska, dokládá jednotlivé fáze sebevražedného vývoje, zamýšlí se nad tradovanými nepravdami a polopravdami a shrnuje důvody, způsoby, místo a čas provedení sebevraždy. Dokumentuje obecné i legislativou definované postupy týkající se každé jednotlivé sebevraždy, uvádí indicie, které sebevraždě nasvědčují. Prostřednictvím rozhovorů s koronery, policisty a soudními lékaři umožňuje nahlédnout do myšlenek odborností, jež se setkávají se sebevraždou z povahy své profese. Konečně věnuje významnou pozornost autentickým dopisům na rozloučenou, které studuje z mnoha hledisek a vztahuje k dříve diskutované problematice. Nedílnou součástí díla je situační fotografická dokumentace místa nálezu těla sebevraha a anonymizovaná obrazová dokumentace početných dopisů na rozloučenou, obě doplněné popisnou legendou.

ho lékařství Lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice Hradec Králové). Práce autorů reprezentujících sociokulturní antropologii – etnologii a soudní lékařství se věnuje aktuálnímu a v odborných kruzích diskutovanému, někdy však rovněž ignorovanému, skrývanému a rádooby tajemnému fenoménu moderní lidské společnosti – **sebevraždě**. Po exkurzu k etymologickému pů-

Lázně před sto lety

5. Lázně Poděbrady

Na srdce jsou Poděbrady! Poděbrady – lázně Prahy!

Nejen uzdravení nemocným, ale i mnoho radosti a klidné pohody skýtají zdravým. Každý nalezne zde to, po čem touží.

Pohlednice Lázně Poděbrady – zámek, odeslaná poštou 1924, Sbírkva MVČ

Již v 17. století byl objeven v Poděbradech pramen železité vody s léčivými účinky, ale důležitým se pro Poděbrady stal počátek 20. století. Při hloubení studny na nádvoří zámku byl navrtán pramen minerální vody bohatý na oxid uhličitý. Posléze byly založeny poděbradské lázně a postupně navrtány další prameny (počátkem 20. let zde fungovalo 12 zřídél a v roce 1930 již 16). Byla postavena budova Knížecích lázní, lázeňský park s kolonádou a tzv. Zimní lázně. Po roce 1918 přešly lázně do správy města a o rok později byla zřízena Akciová společnost Uhlíčitě lázně a zřídla v Poděbradech. Tato společnost zřídila z bývalého hotelu U Krále Jiřího První vyšetřovací a léčebný ústav s evropským renomé. V roce 1927 byla odsouhlasena žádost obce Poděbrady a lázeňské centrum se přejmenovalo na Lázně Poděbrady. V roce 1932 bylo otevřeno druhé centrum lázeňské léčby Nový vyšetřovací a léčebný ústav. První republika se stala zlatou érou pro lázeňské letovisko, které se postupně rozšiřovalo, úpravou prošel i lázeňský park, kam byly instalovány květinové hodiny.

Lázně – indikace

Lázně Poděbrady byly označovány jako lázně přírodní, uhličitě, elektrické, parní, železité a sluneční. Nabízely léčbu onemocnění srdce a cév, revmatismu, ischiasu a nemocí

pohybového ústrojí, vyléčení ekzémů, nervových chorob, cukrovky nebo poruch látkové výměny.

Lázně – nejmodernější vybavení

Poděbrady nabízely pitnou léčbu lázeňskými prameny (resp. odborně správně hlubokými jímacími vrty). Ve 20. letech měli hosté k dispozici několik alkalicko-zemitéch (např. pramen Riegrův, Boženy, Libušin, Milady, Bočkův) a železitých kyselých (např. pramen Na Valech, Zahradní a Eliščin), nově byly v této době navrtány – pramen Vrchlického, Trnkův a krále Jiřího.

Hosté využívali i další typy léčby. Na počátku 20. let 20. století bylo k dispozici 60 kabin pro uhličitě lázně, 6 kabin pro železité lázně. 85 kabin nabízely lázně říční, sluneční, písčité a vzduchové. Předním lázeňským letoviskem v rámci Československé republiky se Lázně Poděbrady staly po vybudování dvou vyšetřovacích a léčebných ústavů s nejmodernějším vybavením. Rozšiřovala se ubytovací kapacita, nabídka restaurací, kaváren a dalšího společenského vyžití.

Lázně – hosté

Hlavní lázeňská sezóna v Lázních Poděbrady probíhala v meziválečném období od 1. března do 31. října, léčení

S A L A T E R R E N A	Nejelegantnější podnik lázeňský • v zámku Poděbradském.
	Velkokavárna.
	Zahradní terasa (s vyhlídkou na Oboru). Zámecký park (koncerty salon. orchestru). Kavárenský salon (večerní koncerty). Čítárna - veškeré tu- i cizozemské časopisy.
	American-Baar.
	Ledové občerstvující nápoje, též bez alkoholu. Mražená káva. Zmrzlina. Různé ovocné krémy.
	Velkorestaurace.
	Prvotřídní česká i francouzská kuchyně. Výborná piva i vína. Kuchyně pro diabetiky pod dozorem lékařským.
	V I. patře u kavárny: Kulečnicková síň. - Herna.
	NÁJEMCE JOSEF WALTNER. TELEFON ČÍS. 49.

Reklamní inzerát, Lázně Poděbrady, 20. léta 20. století, Sbíрка MVČ

Propagační tiskovina Lázně Poděbrady, 20. léta 20. století, Sbíрка MVČ

dozorovali specialisté a odborní lékaři. Lázně bylo možné navštěvovat celoročně. Propagace lázeňského letoviska byla v této době bohatá.

Překrásné přírodní prostředí města a jeho okolí – řeka, lázeňský park, parky na předměstích, listnaté i jehličnaté lesy, ale především přítomnost léčivých a minerálních pramenů. Po skončení války byly jako označovány jako Lázně Prahy, a to díky výbornému vlakovému a autobusovému spojení a vzdálenosti, která byla označována jako ideální pro víkendovou návštěvu letoviska. Poděbradské lázně navštěvovala celá řada populárních osobností z celé ČSR.

Lázně – společenské vyžití

Kromě léčebných procedur využívali pacienti a hosté také širokou nabídku sportovní a kulturního vyžití. V lázeňském parku se konaly koncerty lázeňského orchestru, hrálo se k tanci na kolonádě, hudba zněla i na nádvoří zámku. Hosté mohli navštěvovat lázeňskou promenádu, velkokavárnu, čítárnu, knihovnu, tenisové kurty, koupaliště, plovárny atd. V nabídce byly i plánované výlety do okolí města, procházky po parcích, březích řek, rybolov nebo honitba.

V období první republiky patřily Poděbrady k nejvýznamnějším československým lázním.

Léčba sluncem – sluneční lázeň

Pobyt na slunci, jemuž byl přisuzován blahodárný účinek a léčivá moc, byl doporučován i pacientům lázní, pro které

byly k dispozici prostorné terasy, odpočinková místa v parcích nebo venkovní prostory u koupališť a plováren.

Léčba světlem – horské slunce

Ozařování horským slunce jest zdravé a zdraví jest úzce spojeno s krásou!

Kdo nechtěl nebo nemohl trávit volný čas na slunci v přírodě, mohl využívat širokou nabídku zdravotnických pomů-

Světelná lázeň elektrická, k prohřívání končetin nebo celého těla, 30. léta 20. století, Sbíрка MVČ

Horské slunce – Original Hanau, 30. léta 20. století, Sbíрка MVČ

Horské slunce, funkcionalismus, 30. léta 20. století, Sbíрка MVČ

Spisovatelé Stanisko Vráz a Ignát Herrmann (vpravo) v Lázních Poděbrady, 1927, Sbíрка MVČ

cek – horských sluncí. Horská slunce a zářiče byly využívány jako podpůrná léčba také v lázeňských střediscích při léčebných procedurách.

Ozařování ultrafialovými paprsky mělo výrazně podporovat celkový zdravotní stav, přirozenou obranyschopnost, doporučovalo se proti únavě a vyčerpání, léčbě zánětů, prohřívání těla a zmírnění nejrůznějších bolestí. Ultrafialové paprsky podporovaly i výkonnost a formu sportovců. Nejoblíbenější značkou byla horská slunce firem Hanau nebo Osram. Existovaly stolní modely nebo velká horská slunce, určená zejména do ordinací a využívaná i v lázeňských střediscích, různých designů.

PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Použitá literatura a prameny:

Almanach lázeňské republiky Československé. Praha: Ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, 1920. *Lázně Poděbrady.* Propagační tiskovina. Praha: V. Neubert a synové, nedatováno.

Poděbrady – lázně Prahy. Turistický informační leták. Tisk neuveden, nedatováno.

Vyšetřovací a léčebné ústavy v Lázních Poděbradech. Zpráva o činnosti 1932–1934. Poděbrady: Josef Rašek, 1934.

Česká televize Smysl pro tumor

Hradec Králové rozšířil svoji filmografii o nový seriál České televize, který vysílala ČT1 začátkem letošního roku. Osmidílný Smysl pro tumor je příběhem ambiciózního studenta medicíny, kterému nemoc změní život, ale zároveň mu umožní najít lásku a vážit si své vlastní rodiny. Natáčelo se v létě 2022 také na pracovištích Fakultní nemocnice Hradec Králové.

Seriál natočila režisérka Tereza Kopáčová, v hlavní roli se představil Filip Březina, Tereza Brodská, Jiří Bartoška či Alžběta Malá. Původní belgická verze pod názvem Gevoel voor tumor byla oceněna prestižní cenou Prix Europa pro nejlepší televizní sérii roku 2018.

„Seriál Smysl pro tumor z mnoha úhlů pohledu zpracovává téma, které by mohlo znít: Mám rakovinu, co bude dál? Ústřední postava má život před sebou, zdravotní problémy si nepřipouští, slaví jeden úspěch za druhým. Ze dne na den

je ale všechno jinak. Lékaři mu diagnostikují rakovinu, která se propíše nejen do jeho života, ale dotkne se taky jeho nejbližších a přátel. I jejich osudy vypráví tahle série optimisticky a s velkou dávkou naděje,“ uvedl kreativní producent Matěj Stehlík.

Filmový štáb pro natáčení využil autentické prostředí Fakultní nemocnice Hradec Králové, natáčelo se například na onkologické, hematologické, neurochirurgické či gastroenterologické klinice a mnoha dalších pracovištích.

„Samozřejmě se nejednalo o dokument o práci ve FN HK

a některé scény byly vzdálené fungování moderního zdravotnického zařízení, ale rozhodně vítáme, že se o tématu onkologických onemocnění díky seriálu začalo na veřejnosti více mluvit a doufáme, že lidé také nebudou zapomínat na možnost preventivních prohlídek,“ uvedl ředitel FN HK, MUDr. Aleš Herman, Ph.D.

Natáčení seriálu v areálu nemocnice bylo velmi náročné, požadavky štábu bylo nutné přizpůsobit provozu nemocnice. Většina záběrů se tak natáčela během letních měsíců a o víkendech, kdy je v nemocnici obecně menší provoz, využívala se kvůli dovoleným či malování uzavřená oddělení nemocnice. Například průjezd seriálových postav hlavní vjezdovou vrátnicí se natáčel ve večerních hodinách, aby

co nejméně omezil provoz. „Děkujeme všem zaměstnancům nemocnice, kteří často během svátků či víkendů, přicházeli do nemocnice na svá pracoviště a byli štábu k dispozici, část z nich se v seriálu krátce objevila. Seriál byl skvělou příležitostí představit veřejnosti v celé České republice FN HK jako špičkové zdravotnické pracoviště,“ dodal ředitel Herman.

Všechny díly seriálu jsou k dispozici na webu České televize.

Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK
Foto: ČT, Pavla Černá

HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH

Část 5. Kavárny

Grandhotel Urban s kavárnou, 20.–30. léta 20. století, Sbíрка MVČ

Kavárna byla v období první republiky nejen místem relaxace a pití dobré kávy, ale také místem společenského setkávání, probíhaly zde schůzky s přáteli, probírala se politika a společenské události, scházely se zde známé osobnosti, k dispozici byly domácí i zahraniční noviny a časopisy. A to vše v řadě míst v průběhu 20. let s novým rozhlasovým vysíláním. Návštěva kavárny patřila ke koloritu první republiky i v Hradci Králové.

Také královéhradecké vyhlášené hotely Grandhotel Urban nebo Hotel Centrál, Paříž, Merkur nebo Střelnice a Avion na Pražském Předměstí nabízely obyvatelům města a svým hostům služby vlastních kaváren a restaurací. Fotograficky dokumentovány jsou např. kavárna hotelu Centrál nebo Grandhotelu Urban. Ke kávě byly v nabídce cukrovinky místních živnostníků, ale také z velkých podniků např. perníky a medové pečivo „První české továrny perníku“ Josefa Katschnera nebo karamel, čokoláda, pralinky a plněné bonbóny z továrny na cukrovinky Jitřenka.

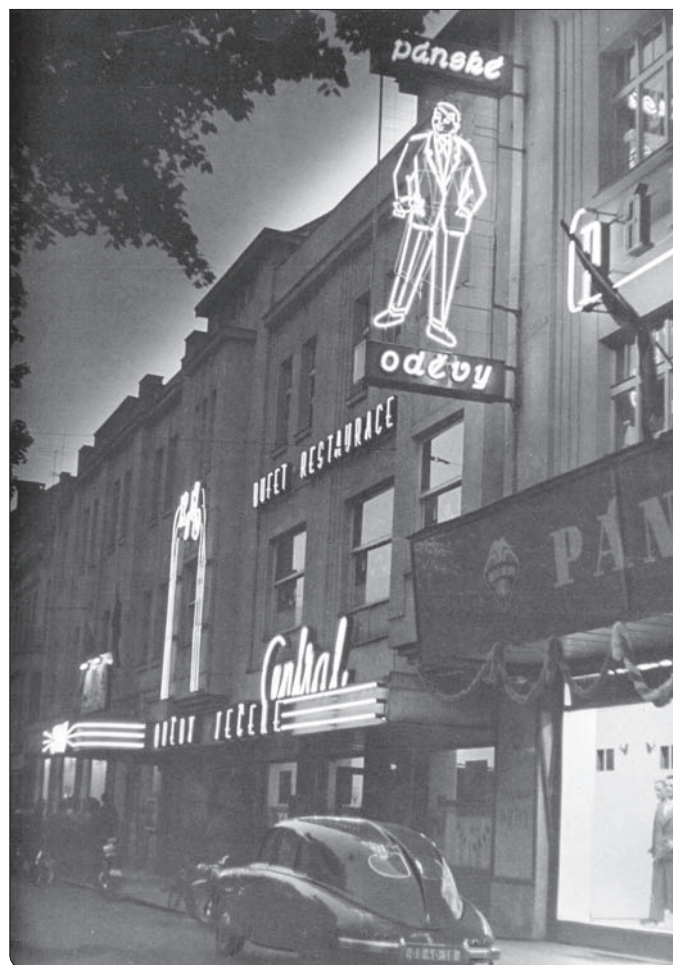
PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech
v Hradci Králové

Interiér kavárny – dobová pohlednice, Sbíрка MVČ

Interiér kavárny a vinárny hotelu Urban, 1933, Sbíрка MVČ

Pohled na Bio Centrál, 40. léta 20. století, Sbíрка MVČ

Kino Centrál, 2024

Interiér kavárny Centrál, 1938, Sbíрка MVČ

Spisy Ignáta Herrmanna znovu dostupné čtenářům

Muzeum východních Čech v Hradci Králové vydalo již druhou reedici spisů Ignáta Herrmanna. Po velice úspěšné publikaci *V Pevnosti* (2021), byla na sklonku loňského roku vydána jeho práce *Něco ze vzpomínek hradeckých a další střípky*, doplněná o rukopisy, jež předali spisovatelovi potomci kurátorce muzea P. Koritenské, aby rozšířila jeho fond v Literárním archivu muzea. Tyto střípky představují Herrmannovy poznámky a koncepty k přednáškám, besedám, článkům a také nezřídka dokumentují jeho vlastní vzpomínky.

Obě publikace jsou tzv. kritickými reedicemi. Nejedná se tedy o jejich standardní opětovné vydání, nýbrž autoři

P. Koritenská a J. Šrámek intenzivně s textem pracovali a opatřili jej vysvětlujícími poznámkami, kterými čtenářům pomohli osvětlit historické souvislosti, připomněli jim významné osobnosti nebo architektonické památky města.

Významným obohacením obou prací jsou pak odborné studie autorů, jejichž cílem bylo uvést čtenáře do historického kontextu doby, v níž Ignát Herrmann v Hradci Králové trávil dětství. V publikaci *Něco ze vzpomínek hradeckých a další střípky* se tak čtenáři dozví o životě I. Herrmanna a jeho pracovně, která byla po jeho smrti roku 1936 darována královéhradeckému muzeu, dále o fungování zdejšího školství a vzpomínkách Herrmannových současníků, jež se do dnešních dnů dochovaly.

Na závěr je třeba vyzdvihnout grafickou stránku obou publikací, která je velice zdařilá. Publikace totiž doplňuje množství dosud nezveřejněných fotografií a pohlednic dokumentujících Herrmannův život, jeho současnost, každodennost Hradce Králové i atmosféru života v pevnostním městě, které stálo takřka na rozcestí v přerodu k modernímu městu. Ale o tom zase někdy příště...

Text: PhDr. Zdeňka Kulhavá, MVČ v HK

Foto: M. Beneš, MVČ v HK

Podpora pro Centrum provázení Dětské kliniky FN HK

Centrum provázení Dětské kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové, které poskytuje podporu rodinám vážně nemocných dětí, díky projektu podpořenému více než 400 000 korunami z Nadace rodiny Vlčkových, uspořádalo sérii vzdělávacích akcí, skupinových setkání či regionální konferenci. Cílem aktivit bylo zajištění lepší péče a podpory směrem k rodinám závažně nemocných dětí.

„Velmi si vážíme velké podpory, kterou jsme se snažili využít na maximum. Projekt pomohl nastartovat sérii mnoha drobných změn, které doufáme pozvolna změni zažité stereotypy a tabu, kterými je dětská paliativní péče stále opředená,“ řekla koordinátorka projektu a vedoucí Centra provázení Dětské kliniky FN HK Mgr. Lenka Kohoutková.

Například regionální konference se zúčastnilo celkem 112 osob nejen z FN HK, ale také z regionálních nemocnic, následných zdravotních a sociálních služeb, ze školství či neziskových organizací. Součástí akce bylo představení jednotlivých organizací a také představení konkrétních případů spolupráce paliativního týmu s dalšími institucemi.

„Všemi realizovanými projekty jsme chtěli zlepšit provázanost péče o rodiny a děti i na dalších pracovištích FN HK a také s organizacemi a institucemi mimo kliniku. Zde vidíme velký pokrok, spolupráce se opravdu dobře nastartovala, s několika organizacemi velmi úzce a intenzivně,“ uvedla Mgr. Kohoutková.

Centrum provázení funguje na Dětské klinice Fakultní nemocnice Hradec Králové od roku 2018, ročně pomáhá více než dvěma stovkám rodin vážně nemocných dětí. Bližší informace a kontakty je možné najít na odkazech:

www.fnhk.cz/detska/centrum-provazeni ; www.fnhk.cz/detska/paliativni-pece

Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK

Tady Havel, slyšíte mě?

Z Pražského hradu v pondělí 18. března symbolicky opět promlouval někdejší prezident Václav Havel. V hradní Jízdárně se totiž konala slavnostní premiéra celovečerního dokumentárního snímku *Tady Havel, slyšíte mě?* režiséra

Petra Jančárka. Milé bylo, že premiéry filmu o posledním československém prezidentovi se zúčastnily obě současné hlavy státu Česka a Slovenska – Petr Pavel a Zuzana Čaputová.

Samotný film vznikl na základě přímé žádosti Václava Havla, který si přál, aby Petr Jančárek dokumentárně zachytil zbytek jeho života, jeho „odcházení“. Dokument je nejen zprávou o posledních letech života Václava Havla, ale snaží se podat ucelený pohled na osobnost, která se stala symbolem svobodného Československa a sametové revoluce, k tomu využívá řadu dalších i dosud nepublikovaných archivních materiálů včetně rodinných dokumentů z Havlova dětství a mládí. Režisér Jančárek se dokázal vyhnout patosu a glorifikaci a vykreslil portrét skromného, milého, vtipného Václava Havla, který statečně bojuje s neduhů stáří a při vědomí neodvratného konce se snaží zanechat za sebou tzv. čistý stůl. Na konci filmu zněl sálem dlouhý potlesk, který patřil nejen tvůrcům filmu, ale i samotnému Václavu Havlovi. V českých kinech film *Tady Havel, slyšíte mě?* běží od 11. dubna. Je příjemné se s Václavem Havlem opět pozdravit.

#chybitenam

-ju-

Canisterapie ve FN HK

Pacienti několika lůžkových oddělení Fakultní nemocnice Hradec Králové se během svých hospitalizací mohou těšit na setkání se speciálně vycvičenými psy. Ve spolupráci s Dobrovolnickým programem FN HK byla v loňském roce v nemocnici zahájena služba canisterapie. Do nemocnice přicházejí každý měsíc pejsci, kteří dělají svou milou návštěvou pacientům společnost.

„Cílem této aktivity je zpříjemnit pobyt pacientům v našem

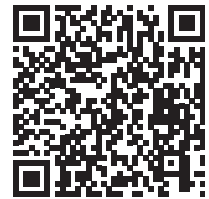
zdravotnickém zařízení. V tuto chvíli máme několik pejsků, kteří prošli řádným výcvikem a se svými pány navštěvují pacienty na vybraných klinických pracovištích. Máme z těchto návštěv velmi pozitivní ohlasy jak ze strany pacientů, tak i ze strany personálu a vnímáme i lepší spolupráci pacientů v rámci léčebného režimu,“ uvedla náměstkyně pro ošetrovatelskou péči FN HK Mgr. Dana Vaňková. Kontakt psů s pacienty, kteří o to předem projeví zájem, navozuje psychickou a sociální pohodu a motivuje je ke komunikaci, když hovoří o svých domácích mazlíčcích či zážitcích se zvířaty.

S canisterapií v rámci Dobrovolnického programu FN HK se mohou pacienti setkat na III. Interní gerontometabolické klinice FN HK, na oddělení G, F a JIP, na které dochází se svou majitelkou hnědá labradorka Cassie. Na dětském oddělení neurologie a oddělení D a E II. interní gastroenterologické kliniky mohou pacienti potkat v doprovodu majitelky jorkšírského teriéra Goofyho. Naším třetím psem zapojeným do tohoto programu je zlatý retrívr Charlie, který s majitelkou tráví čas na lůžkovém oddělení a jednotce intenzivní péče Plicní kliniky FN HK.

„Dobrovolnický program zajišťuje u nás v současné době několik desítek dobrovolníků, my si jejich práce velmi vážíme a moc jim za to děkujeme.

Pokud byste měli zájem se k nám přidat, budeme jenom rádi a rádi Vás přivítáme v našich řadách,“ dodala náměstkyně Mgr. Vaňková.

Bližší informace včetně kontaktních údajů můžete najít na odkazu v QR kódu.

Ing. Jan Špelda
vedoucí Odboru komunikace FN HK

MARATON VĚDY

16. května 2024 | 8:00 - 17:15 | Výukové centrum LF HK

2. ročník unikátní akce plné workshopů, přednášek a ukázek spolupráce ve vědě a výzkumu.

FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři časopisu SCAN, 46. koncertní sezóna je už hluboce ve své druhé polovině. Věřím, že ti, co navštívili na podzim sál Filharmonie, odcházelí spokojeni a čas strávený s hudbou byl pro ně příjemným zpestřením běžného všedního života. To je to nejpodstatnější. Jsme optimisty, i když dobrých zpráv je tom našem všedním životě pořád méně, než bychom čekali.

Přichází však jaro. Je to doba, kdy vše se probouzí ze zimního spánku. V posledních letech však ten zimní spánek je hodně mělký. Takže v době, kdy budete číst tento článek, bude už příroda v plném jarním květu. Svěží jarní vzduch se také dobře snoubí s krásnou hudbou. Já věřím, že si z nabídky, kterou Vám předkládám, vyberete. Tentokrát si dovlím Vám nabídnout koncerty nejenom v sále Filharmonie Hradec Králové a v Hradci Králové. Filharmonie koncertuje pravidelně v zajímavých lokacích Královéhradeckého kraje i v celé České republice, pořádá open air koncerty. Nabízí se zde proto možnost propojit Vaše výlety po vlastech českých s atraktivními koncerty. Sezóna Filharmonie sice oficiálně končí v červnu. Ani během prázdnin však naši muzikanti nezhájejí. Proto nabídka našich koncertů zahrnuje i akce pořádané v době letních prázdnin.

Hudbymilovní lidé v naší vlasti slaví letos svůj svátek – Rok české hudby. Výročí jsou opravdu výsostně kulatá. Připomínáme 200 let od narození našeho národního skladatele Bedřicha Smetany. Čtyřka se vyskytuje v životopisných datech Antonína Dvořáka a Leoše Janáčka. Toto všechno se samozřejmě celkově propisuje i do koncertní nabídky Filharmonie Hradec Králové.

V letošním roce bude probíhat už 8. ročník Hradeckého memoriálu s podtitulem „*hudbou, obrazem a slovem – nepromlčeno*“. Projekt tradičně vrcholí v měsících listopadu a prosinci. Tentokrát už však první koncert zazní již 24. května v Letním kině Širák ve 20 hodin. Vystoupí zde Tomáš Klus s Filharmonii Hradec Králové a se svojí Cílovou skupinou v rámci projektu pod názvem Klusymfonie. Spojení písni Tomáše Kluse se zvukem symfonického orchestru velmi citlivě zachycují nálady a emoce jednotlivých skladeb, nechávají vyniknout sólovým nástrojům v orchestru a dávají písni nový rozměr.

Můžeme už nyní prozradit, že Hradecký Memoriál se v druhé polovině roku bude věnovat 35. výročí Sametové revoluce. Dále si však připomeneme 100 let od narození Jiřího Šlitra a Josefa Škvoreckého. Nemůžeme také zapomenout na 20. výročí od úmrtí zpěvačky a skladatelky Zuzany Navarové, která je bytostně svázána s Hradcem Králové.

Je však teprve jaro a vy máte ještě jednu možnost si v této sezóně zajít v sobotu 13. dubna na koncert naší oranžové řady věnované dětem a mládeži. Můžete bez obav vzít s sebou své děti a vnoučata. Předchozí tři koncerty měly velký úspěch, letos se oranžová řada nese ve spolupráci Filharmonie Hradec Králové a Klicperova divadla. Poslední koncert má název „Hitmakeři klasické hudby“ a věříme, že právě mladým posluchačům ukáže, že klasická hudba není vůbec žádná nuda.

Aktuálně jsme zařadili do programu i koncert věnovaný velkému milovníkovi swingu, zakladateli a kapelníkovi JH Septetu a JH Big Bandu, hudebnímu pedagogovi Jiřímu Hasalovi, který letos odešel do „hudebního nebe“. Koncert se uskuteční ve středu 10. dubna v 18 hodin v sále FHK.

Filharmonie Hradec Králové však již od minulých sezón zve své posluchače nejenom do hlavního sálu. Vytvořila nový cyklus „NAHRANÍ“. Jedná se o pestrou směsici koncertů různých žánrů, které zahrnují třeba jazz, folk, šanson aj. Příležitost dostávají také zajímavé autorské projekty mladých umělců. Koncerty se konají ve zrekonstruované kavárně Bon Accord Café.

Jako v minulých letech, tak i letos jde Filharmonie Hradec Králové za svými posluchači do pleneru. Tentokrát však se dvěma opravdu mimořádnými koncerty. 20. června se skutečně open air koncert na Malém náměstí v Hradci Králové s velmi atraktivním programem. Spolu s Filharmonii Hradec Králové vystoupí houslista Richard Kollert a klavírista romského původu Tomáš Kačo. Ten je dnes už znám jako mimořádně talentovaný muzikant, který ovšem neměl cestu k hudbě úplně jednoduchou.

Příští, již 47. koncertní sezónu, tradičně předznamená koncert na Náplavce 20. srpna v Hradci Králové. Program koncertu bude tvořen výhradně skladbami našeho národního skladatele, letošního jubilanta Bedřicha Smetany. Ne určitě to nebude nuda. Přijďte si proto vyslechnout třeba symfonickou báseň Vltava znějící těsně nad hladinou Labe.

V letošním létě se určitě vyplatí vydat se za dobrou hudbou na koncerty Filharmonie Hradec Králové i mimo Hradec Králové. Třeba v sobotu v podvečer **29. června** do klášterního kostela sv. Vojtěcha v Broumově, kde zazní mimo jiné Meditace Josefa Suka na staročeský chorál Svätý Václave.

Ve čtvrtek **4. července** zve na návštěvu Sedmihorek u Turnova. **V areálu Sedmihorského léta** zazní „Michael Jackson symphony“ společný projekt Moondance Orchestra a Filharmonie Hradec Králové se sólisty Dashou, Nadou Wepperovou, Dušanem Kollárem, Dušanem Markem a dirigentem Martinem Kumžákem.

A konečně **17. srpna v 19 hodin v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Neratově** zazní Stabat Mater Antonína Dvořáka v podání pěveckých sólistů a Filharmonie Hradec Králové s dirigentem Andreasem Sebastianem Weiserem. Myslím, že tento hudební zážitek v zajímavém prostoru renovovaného kostela bude opravdu unikátní.

Chceme dlouhodobě vytvářet radost a dobrou náladu pro široké spektrum posluchačů.

Vstupenky na koncerty je možné zakoupit osobně na pokladně ve foyer FHK. Prodej probíhá i on-line přes portál www.hkpoint.cz. Sledujte web FHK www.fhk.cz, www.filharmoniedokoran.cz.

Mnoho krásných chvil s hudbou Vám přeje

*Ing. Luboš Janhuba
předseda správní rady Filharmonie Hradec Králové*

KONCERTY A PŘEDSTAVENÍ V SÁLE FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ MŮJ DOMOV / ROK ČESKÉ HUDBY 2024

Čardášova princezna

Sobota 6. 4. 2024, 19:00, Abonentní řada ZELENÁ, **Emmerich Kálmán – Čardášova princezna**, Opereta o třech dějstvích
Divadlo F. X. Šaldy Liberec, Magdalena Švecová – režie, Josef Kurfírt – dirigent

Michal Horák & FHK

Pondělí 8. 4. 2024, 19:30, úterý 9. 4. 2024, 19:30, Abonentní řada MODRÁ, Jeden z nejpůvodnějších a nejoceňovanějších písničkářů současnosti Michal Horák – zpěv, kytara, klavír, Filharmonie Hradec Králové, Stanislav Vavřínek – dirigent

Pocta Jiřímu Hasalovi

Středa 10. 4. 2024, 18:00, Mimořádný koncert, Stop Time Band – kapelník Jiří Pavlík, JH Big Band – kapelník Radek Škeřfk

Hitmakeři klasické hudby

Sobota 13. 4. 2024, 16:00, Abonentní řada ORANŽOVÁ

Ema se chce stát operní zpěvačkou, Matěj muzikantem a Domča tanečnicí. Jak ale prorazit ve světě plném konkurence? Jaká byla cesta světoznámých skladatelů na výsluní? Co je inspirovalo a dařilo se jim vždy od počátku? Klasická hudba není nuda a společně s našimi hrdiny vám chceme poodhalit napínavé životní příběhy největších hudebníků všech dob.

William Valerián, Lucie Andělová, Martina Czyžová – herci, Filharmonie Hradec Králové, Michaela Rózsa Růžičková – dirigentka, Projekt probíhá ve spolupráci s Klicperovým divadlem.

Jinotaj

Úterý 16. 4. 2024, 19:30, Bon Accord Café, Hudební cyklus NAHRANÍ

Jinotaj je akustická kapela s prvky folku, hrající výhradně autorskou tvorbu. Hlavní postavou je zpěvačka a kytaristka Kamila Škvrnová, která je také autorkou veškeré muziky i textů.

Benefiční koncert – Mendelssohn, Mahler, Weber, Brahms

Čtvrtek 18. 4. 2024, 19:30, Závěrečný koncert dirigentských kurzů.

Benefiční koncert ve spolupráci s pacientskou organizací Roska Hradec Králové, pomáhající lidem s roztroušenou sklerózou.

Felix Mendelssohn Bartholdy, Gustav Mahler, Carl Maria von Weber, Johannes Brahms

Dirigují studenti Zürcher Hochschule der Künste, Filharmonie Hradec Králové, prof. Johannes Schlaefli – umělecký garant

Romance česká / Rok české hudby 2024

Čtvrtek 25. 4. 2024, 19:30, Abonentní řada BÍLÁ, Jaromír Weinberger, Otakar Ostrčil, Otakar Zich, Otakar Jeremiáš, Zdeněk Fibich, Miroslav Táborský – recitace, Filharmonie Hradec Králové, Petr Vronský – dirigent

Pro zájemce je připravena beseda s Lukášem Hurníkem od 18:30 hod. v kavárně FHK.

Kytice

Sobota 4. 5. 2024, 16:00, Klicperovo divadlo, hlavní scéna, Abonentní řada ORANŽOVÁ, Karel Jaromír Erben, Karel Brožek, Daniel Fikejz – KYTICE. Jevištvní podoba národního pokladu. Klicperovo divadlo, Karel Brožek – scénář a režie, Pavel Khek – režie obnoveného nastudování.

Klusymfonie

Pátek 24. 5. 2024, 20:00, Letní kino Širák, Hradec Králové. Koncert se pořádá v rámci Hradeckého Memoriálu

Tomáš Klus a Cílová skupina, Filharmonie Hradec Králové, Jan Kučera – dirigent, Jan Lstibůrek – orchestrální aranž

Koncert pro orchestr

Čtvrtek 30. 5. 2024, 19:30, Abonentní řada BÍLÁ, George Enescu, Franz Liszt, Béla Bartók.

Matyáš Novák – klavír, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Open air koncert, Malé náměstí Hradec Králové

Čtvrtek 20. 6. 2024, 20:30, Alexandr Porfirjevič Borodin, Pablo de Sarasate, George Enescu, Tomáš Kačo, Johannes Brahms

Tomáš Kačo – klavír, Richard Kollert – housle, Filharmonie Hradec Králové, Robert Kružík – dirigent

Open air koncert na Náplavce, Hradec Králové

Středa 28. 8. 2024, 21:00, Bedřich Smetana – Líbuše, předehra; Vyšehrad, Vltava, Šárka z cyklu symfonických básní Má vlast; Prodaná nevěsta, předehra, Polka, Furiant, Skočná, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Kaspar Zehnder – šéfdirigent FHK. Foto Anna Bartolotti

Doc. MUDr. Karel Barták, CSc.

6. 3. 1942 – 6. 12. 2023

V předvánočním čase nás opustila významná osobnost naší fakulty a fakultní nemocnice docent Karel Barták. Tento článek je osobní vzpomínkou na mého o rok studijně mladšího spolužáka a přítele.

Bartákova dětská a mladická léta jsou spojena s Turnovem, odkud odešel studovat medicínu do Hradce Králové v r. 1959. Ze studentských let společně trávených na kolejkách v dnes již neexistujících dřevěných baráčkách v Pionýrských (dnes Šimkových) sadech si jej pamatuji hlavně jako výborného volejbalistu; hrál i závodně 2. ligu za Turnov. Po promoci 1965 a absolvování tehdy povinné jednoroční vojenské služby nastoupil jako řádný vědecký aspirant na katedru fyziologie ke kontroverznímu profesorovi Mělkovi. Po dosažení CSc. (1969) zde pokračoval jako vědecký asistent. Perspektivně se však chtěl věnovat tělovýchovnému lékařství, a proto stážíval na 2. interní klinice, atestoval z vnitřního lékařství a v r. 1973 se stal přednostou oddělení (později kliniky/ústavu) tělovýchovného lékařství; sídlilo tehdy v „Hlucháku“ na Pospíšilově třídě. Přednostou byl až do r. 2009. V r. 1984 byl habilitován.

Listopad 1989 výrazně ovlivnil Bartákův život a kariéru. Za děkana fakulty prof. Stránského byl proděkanem pro pedagogickou činnost a od prosince 1991 zastával po dvě funkční období až do r. 1997 funkci děkana. Za jeho nejzáslušnější činy z děkanského období považuji zavedení výuky v angličtině pro zahraniční studenty v r. 1992, zavedení bakalářského studijního programu Ošetřovatelství v r. 1993, získání budovy teoretických ústavů od města do vlastnictví fakulty za symbolickou cenu 1 korunu a ta-

ké perfektní organizaci velkolepých oslav 50 let fakulty v r. 1995. V obou funkčních obdobích jsem s děkanem Bartákem spolupracoval jako proděkan.

Dalším přelomovým rokem docenta Bartáka byl 1996, kdy byl jako nezávislý kandidát zvolen senátorem Parlamentu České republiky za Královéhradecký kraj a v r. 2002 byl zvolen znovu, na další šestileté období do r. 2008. Celkem tedy zastával senátorský post 12 let. V Senátu pracoval jako místopředseda výboru pro zdravotnictví a sociální politiku a člen podvýboru pro krajanské záležitosti, a poslední dva roky jako předseda výboru pro školství, vědu, kulturu, lidská práva a petice. K práci v plénu a výborech se často přidávaly služební cesty do zahraničí a jednání s tamními partnery. Celkem tak postupně navštívil 23 zemí na čtyřech kontinentech.

Co není o práci doc. Bartáka v Senátu příliš známo, je jeho významná role v přípravě vysokoškolského zákona, konkrétně jeho části o placení školného. Původní verze zákona stanovovala bezplatné vysoké školství, což by hlavně pro lékařské fakulty, bez platby zahraničních studentů, znamenalo ekonomickou katastrofu. Docent Barták se zasloužil o drobnou, ale zásadní změnu textu návrhu v tom, že bezplatná je jen výuka v češtině (i pro cizince); za výuku v angličtině je tak možné pobírat školné.

Starší čtenáři časopisu Scan si mohou pamatovat, že v něm od r. 2009 vycházely Bartákovy články pod titulkem „Co také zaznělo v Senátu“ – úsměvné příspěvky, zpracované za pomoci stenozáznamů ze schůzí.

I v letech senátorských se doc. Barták věnoval své lékařské profesi – tělovýchovnému lékařství, i spolupráci s vedením naší fakulty; v době mé funkce děkana 1997–2003 byl velmi užitečným členem kolegia. Je nositelem zlaté pamětní medaile fakulty.

Zajímavou kapitolou v životopisu doc. Bartáka je jeho vztah k judu. Od r. 1970 se po zdravotní stránce staral o hradecké judisty. Od r. 1975 byl také po 10 let lékařem československého reprezentačního družstva mužů. V roce 1984 byl však z funkce odvolán, protože odmítl podávat sportovcům anabolika. Nadále ale v Hradci zajišťoval mladé judisty ve Středisku vrcholového sportu mládeže a také členy ligových družstev mužů a žen.

Osobními koníčky Karla Bartáka byly péče o zahrádku a vaření. Vzpomínám si na jeden jeho originální recept – kachnu plněnou kuřetem.

Od r. 1967 Karla provázela životem manželka Věra, stomatoložka ve zdejší nemocnici, a následně i dcera Ivana a syn Karel.

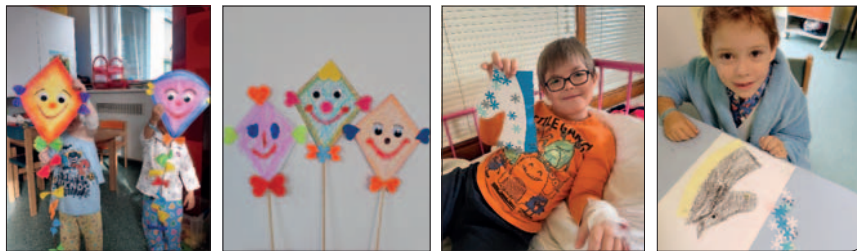
Milý Karle, čest Tvé památce!

Ivo Šteiner

Základní a Mateřská škola při Fakultní nemocnici HK

Činnost Základní školy a Mateřské školy při Fakultní nemocnici není zaměřena pouze na výuku podle vzdělávacích programů. Významným terapeutickým prvkem jsou výtvarné činnosti. Během podzimních měsíců tvořily děti s vychovatelkami školního klubu a učitelkami mateřské školy mnoho výtvarných prací.

Mateřská škola jako každoročně uspořádala drakiádu, ale vzhledem k hospitalizaci dětí bohužel zůstalo jen u vyrábění draků...

Zatímco venku jsme si špinili boty blátem, do pokojů na dětských odděleních přijel na bílém koni svatý Martin.

Pedagogické pracovnice naší školy se pravidelně starají o výzdobu dětských oddělení jednotlivých klinik, ale také v budovách interních oborů. Výtvarné práce dětí prostory nemocnice nejen zdobí, ale i příjemně zútulňují.

Do výtvarných prací se dostaly i zimní motivy, a to brzy po Mikuláši. Ten jako tradičně chodil s anděly a čerty po všech klinikách a rozdával ovoce, sladkosti a drobné dárky. Po poledni přišli na dětskou kliniku jako každoročně studenti a studentky ze střední zdravotnické školy a s hráli dětem pohádku.

Nesmíme zapomenout na to, že 5. prosince, v den, kdy chodí Mikuláš, poctil dětskou kliniku svou návštěvou prezident republiky Petr Pavel s manželkou Evou. Protože projevíli přání setkat se s dětskými pacienty v co největším počtu, proběhlo setkání na herně oddělení VD2, kam jsme ze všech klinik přivedli děti, kterým to zdravotní stav dovolil. Prezident Pavel s manželkou rozdávali dárečky, přátelsky si povídali s dětmi i personálem a ochotně se vyfotografovali s každým, kdo o to požádal. Takového zpestření hospitalizace se jen tak každému nedostane, že?

V práci mateřské školy i školního klubu se brzy nato objevily Vánoce a vánoční tvoření.

21. ledna 2024 proběhla na oddělení dětské kliniky ve FN HK beseda s příslušníky Městské policie Hradec Králové na téma drogy a bezpečnost na silnici. Téma bylo pro děti aktuální a velmi poučné. Během besedy děti plnily zajímavé úkoly, řešily rébusy a interaktivně se podílely na řešení nastalých situací. Dozvěděly se, jak reagovat, na koho se obrátit a jak správně vyhodnotit krizovou situaci. Na závěr byly odměněny drobnými dárky.

Do činnosti školního klubu jsme nově zařadili pomůcku pro seznámení s kybernetikou, kolejistič s programovatelným vláčkem. Děti mohou jednoduchým vkládáním barevných prvků do kolejí měnit jízdní vlastnosti vláčku, mohou jej zrychlovat, zpomalovat, rozhodovat o směru jízdy na výhybce, nastavovat dobu zastávky apod. Vláček je možné ovládat i z tabletu nebo mobilu. Pomůcky tohoto typu jsou v současné době intenzivně nasazovány do výuky informatiky na prvním stupni všech základních škol.

V půli února se ve výtvarných činnostech školního klubu i mateřské školy objevil svátek svatého Valentýna.

Za školu při Fakultní nemocnici PaedDr. Arnošt Vítek

